

Bundel – Politieke Avond – Sessie 1 (Raadzaal) van 8 September 2026

- 1 Opening
- 2 Bestuursrapportage 2026
 - Voorstel en besluit – Bestuursrapportage 2026
 - Persbericht bestuursrapportage 2026
 - Bestuursrapportage 2026
 - Bijlage 1 Begrotingswijziging bestuursrapportage
 - Bijlage 2 Aanpassing kredieten
 - 2026-09-08 Antwoord op agendavragen – A. Stoltenberg B. Winters (SvB) – Bestuursrapportage 2026
 - 2026-09-08 Antwoord op agendavragen – J. Peters (CDA) – Bestuursrapportage 2026
- 3 Sluiting

Zaaknummer : 1464184
Raadsvergadering : 6 oktober 2026

Onderwerp : Bestuursrapportage 2026

Collegevergadering : 11 augustus 2026
Portefeuillehouder : Wethouder H. Boer
Steller : Eric Gussekloo

tel. : 0545-250250

Team Financieel beleid

Te nemen besluit

1. De bestuursrapportage 2026 vaststellen.
2. Het resultaat van de bestuursrapportage van € 1.361.000 toevoegen aan het resultaat van 2026.
3. De begroting 2026 wijzigen zoals weergegeven in bijlage 1.
4. De kredieten zoals weergegeven in bijlage 2 wijzigen.
5. Bij de jaarrekening 2026:
 - a. het resultaat van afval verrekenen met de egalisatievoorziening afval.
 - b. het resultaat van riolering verrekenen met de voorziening riolering.
 - c. de nog niet bestede budgetten voor projecten overhevelen naar 2027.
 - d. het resultaat van wegen verrekenen met de reserve onderhoud wegen.
 - e. een voordelig resultaat van ICT verrekenen met de reserve bestuurlijke claims.
 - f. het resultaat van de grondexploitaties verrekenen met de reserve bouwgrondexploitaties.
 - g. de te betalen Vennootschapsbelasting over de winst op de grondexploitaties verrekenen met de reserve bouwgrondexploitaties.
6. Een bedrag van € 148.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor het Busplein Neede.
7. De afschrijvingstermijn voor het Busplein Neede vaststellen op 20 jaar.
8. Een bedrage van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.
9. De afschrijvingstermijn voor de openbare verlichting vaststellen langs de oude N18 op 35 jaar.
10. Een bedrag van € 895.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijk claims ter dekking van de voorbereidingskosten in Neede Noord Oost,
11. Een bedrag van € 180.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijke claims ter dekking van de voorbereidingskosten van sporthal bij 't Timpke.
12. De afschrijvingstermijn voor de voorbereidingskosten van Neede Noord Oost en 't Timpke vaststellen op 1 jaar.
13. Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.
14. Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstauto's en de aanpassing van de parkeerplaats.
15. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een pumptrackbaan in Borculo.
16. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een vitaal sportpark in Neede.
17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Met de bestuursrapportage informeren wij u over de stand van zaken in het begrotingsjaar per 1 juli. We vragen u de begroting aan te passen. Hierdoor neemt de kans op begrotingsonrechtmatigheid af. De bestuursrapportage beperkt zich tot 2026. Een doorkijk voor 2027 en de komende jaren staat in de Perspectiefnota 2027.

Argumentatie

1. De bestuursrapportage leidt tot een aanpassing van de begroting. Aanpassingen van de begroting vallen onder het budgetrecht van de raad, zoals vermeld in de Gemeentewet.
2. Het resultaat van de bestuursrapportage is een tussenstand. Het werkelijke resultaat weten we pas bij de jaarrekening. Om ook het tussentijdse resultaat bij het werkelijke resultaat te betrekken voegen we het resultaat toe aan het resultaat voor 2026.
3. De gemeenteraad stelt de begroting en wijzigingen van de begroting vast. Door expliciet te besluiten hoe de begroting er na de bestuursrapportage uitziet neemt de kans op begrotingsonrechtmatigheid af.
4. De gemeenteraad stelt ook de kredieten beschikbaar. Wijzigingen in de kredieten moeten ook door de gemeenteraad worden vastgesteld.
5.
 - a. We mogen voor afval niet meer rechten heffen dan dat we kosten maken. Doen we dit wel dan moeten we het meerdere (op termijn) terugbetalen. Door overschotten en tekorten te verrekenen met de voorziening doen we dit.
 - b. We mogen voor riolering niet meer rechten heffen dan dat we kosten maken. We mogen wel sparen voor toekomstige investeringen. Heffen we wel meer dan dat we kosten hebben dan moeten we het meerdere (op termijn) terugbetalen. Door overschotten en tekorten te verrekenen met de voorziening doen we dit.
 - c. In de begroting hebben we een aantal projecten opgenomen. Deze projecten lopen over meerdere jaren. Het uitgeven van het budget van een project loopt niet gelijk met de begrotingsjaren. Daarom willen we restantbudgetten van projecten overhevelen. Projecten maken we in de begroting en jaarrekening afzonderlijk inzichtelijk.
 - d. Het uitgavenpatroon van groot onderhoud wegen is grillig. Mede door weersomstandigheden is het lastig of gepland onderhoud dit jaar plaatsvindt of net in het andere dienstjaar. Door de ingezette bezuinigingen is het budget krap. Om het onderhoud niet verder onder druk te zetten, is het gewenst de budgetten meerjarig te benutten.
 - e. Uitgaven op het gebied van ICT worden door allerlei ontwikkelingen zoals veiligheidsmaatregelen deels anders ingezet dan begroot. Dit zorgt voor een verschuiving van andere geplande investeringen. Om de oorspronkelijke investeringen toch zoveel mogelijk waar te kunnen maken, zijn we gebaat om een eventueel voordelig saldo over te hevelen naar 2027.
 - f. Resultaten op grondexploitaties verrekenen we met de reserve grondexploitaties. Tot 2021 deden we dit ná bestemming van het resultaat. Deze werkwijze leidde mede tot grote jaarrekeningresultaten. Door de verrekening vóór resultaatbestemming te doen, schetsen we een beter beeld van de realisatie van de gemeentebegroting.
 - g. Over de winst die we maken op de grondexploitaties zijn we vennootschapsbelasting verschuldigd. De Vennootschapsbelasting drukt de winst. Daarom verrekenen we de Vennootschapsbelasting met de reserve grondexploitaties.
6. In de reserve bestuurlijke claims is een bedrag gereserveerd voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen in het Busplein in Neede. Afschrijvingslasten dekken we uit de reserve investeringen. Door het bedrag over te hevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen volgen we deze gedragslijn.
7. In lijn met de financiële verordening laten we u de afschrijvingstermijn bevestigen.
8. In de reserve bestuurlijke claims is een bedrag gereserveerd voor de dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare verlichting langs de oude N18. Afschrijvingslasten dekken we uit de reserve investeringen. Door het bedrag over te hevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen volgen we deze gedragslijn.

9. In lijn met de Financiële verordening Berkelland 2025 laten we u de afschrijvingstermijn bevestigen.
10. In de reserve bestuurlijke claims is een bedrag gereserveerd voor de dekking van de lasten voor Neede Noord Oost. De voorbereiding van het project is afgerond. De lasten die hier uit voortvloeien dekken we conform raadsbesluit uit de reserve bestuurlijk claims.
11. In de reserve bestuurlijke claims is een bedrag gereserveerd voor de dekking van de afschrijvingslasten van de voorbereidingskosten van de bouw van de sporthal bij 't Timpke. De voorbereiding is afgerond. De lasten die hier uit voortvloeien dekken we conform raadsbesluit uit de reserve bestuurlijke claims.
12. Voorbereidingskosten schrijven we normaal gesproken af in 5 jaar. Zo worden de lasten verspreid over enkele jaren. Omdat de lasten gedekt worden uit de reserve is afschrijving in 1 jaar ook mogelijk. Dit mag ook volgens de richtlijnen van het BBV. Hiervoor is volgens de financiële verordening Berkelland 2025 wel een besluit van de gemeenteraad noodzakelijk.
13. De schoolpanden aan de Wheemerstraat 15A in Neede zijn gesloopt. De restant boekwaarde moeten we in een keer afschrijven. Deze last dekken we volgens afspraak uit de reserve onderwijshuisvesting. Het onttrekken van een bedrag aan de reserve is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Door het afboeken ontstaat er vrijval van afschrijvingslasten in de exploitatie. Deze vrijval vloeit terug naar de reserve onderwijshuisvesting of kan ingezet worden als dekking voor nieuwe investeringen in onderwijshuisvesting.
14. In het kader van duurzame mobiliteit van medewerkers gaan we over tot de aanschaf van elektrische dienstauto's. De dienstauto's dragen ook bij aan de veiligheid van de medewerkers. De lasten van dit krediet worden opgevangen vanuit de bestaande budgetten. De gemeenteraad moet wel een krediet beschikbaar stellen voor de investering.
15. Een pumptrackbaan voorziet in laagdrempelige en toegankelijke rolsport met bijvoorbeeld fiets, inlineskate, step of skateboard en is daarmee een voorziening die verschillende doel- en leeftijdsgroepen kan bedienen. Hierdoor is het een efficiënte voorziening die een groot publiek aanspreekt en op verschillende niveaus kan worden beleefd. Het stimuleert sportiviteit, behendigheid, avontuur, sociale contacten en gezond tijdverdrijf in de buitenlucht. De lasten van dit krediet worden gedekt uit een provinciale subsidie. De gemeenteraad moet wel een krediet beschikbaar stellen voor de investering.
16. De entree van het sportpark in Neede vraagt om fysieke aanpassingen. De entree vormt het visitekaartje van het sportpark en is cruciaal voor de uitstraling, veiligheid en toegankelijkheid van het terrein. Een groot deel van de investeringen kunnen verenigingen op het sportpark zelf dragen. De gemeentelijke bijdrage richt zich op niet alleen op het aanpassen van de entree, maar ook om de toegankelijkheid en de veiligheid van de openbare ruimte grenzend aan het sportpark op enkele onderdelen herin te richten. De lasten van dit krediet worden gedekt uit een provinciale subsidie. De gemeenteraad moet wel een krediet beschikbaar stellen voor de investering.
17. In 2026 en 2027 is de specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat en Energie (CDOKE) als doeluitkering onderdeel van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2024 is erbij het programma Nieuwe Energie door de raad voor gekozen een nieuw speerpunt toe te voegen (innovatie en ontwikkelagenda energietransitie) waar de verschillende subsidies en rijks gelden landen. En van daaruit programmatisch worden ingezet. Bij het opstellen van de programmaplaning en aangegane verplichtingen is geen rekening gehouden met het wegvallen van de volledige jaartranche 2026. Er is uitgegaan van bestendige financiering vanuit het Rijk. De in 2026 ontvangen middelen zullen pas in 2027 en 2028 daadwerkelijk ingezet gaan worden. Om uitvoering te kunnen geven aan dit speerpunt, kan een deel van de hogere algemene uitkering van nieuwe energie worden gereserveerd binnen de reserve bestuurlijke claims.

Kanttekeningen en risico's

De bestuursrapportage is een momentopname. De ontwikkelingen na 1 juli 2026 kunnen uiteindelijk een ander beeld geven van het jaar.

Financiën

De bestuursrapportage laat een voordeel zien van € 1.361.000. Dit is vooral het gevolg van extra inkomsten uit de algemene uitkering en rentevoordelen. Hiertegenover staan met name hogere lasten als gevolg van de nieuwe collegesamenstelling en de aanpassing van de begroting van de Omgevingsdienst Achterhoek.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Door de aanschaf van elektrische dienstauto's dringen we de CO2 uitstoot van de medewerkers die een dienstreis maken terug.

Communicatie

Niet van toepassing.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De bestuursrapportage is een document waarin wij de stand van zaken over 2026 vermelden. Jaarlijks maken we een bestuursrapportage met een tussenstand over het begrotingsjaar. In de bestuursrapportage geven we een toelichting op afwijkingen in beleid en afwijkingen in budget. Het initiatief ligt volledig bij de gemeente.

Planning en evaluatie

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 6 oktober 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 augustus 2026

b e s l u i t:

1. De bestuursrapportage 2026 vaststellen.
2. Het resultaat van de bestuursrapportage van € 1.361.000 toevoegen aan het resultaat van 2026.
3. De begroting 2026 wijzigen zoals weergegeven in bijlage 1.
4. De kredieten zoals weergegeven in bijlage 2 wijzigen.
5. Bij de jaarrekening 2026:
 - a. het resultaat van afval verrekenen met de egalisatievoorziening afval.
 - b. het resultaat van riolering verrekenen met de voorziening riolering.
 - c. de nog niet bestede budgetten voor projecten overhevelen naar 2027.
 - d. het resultaat van wegen verrekenen met de reserve onderhoud wegen.
 - e. een voordelig resultaat van ICT verrekenen met de reserve bestuurlijke claims.
 - f. het resultaat van de grondexploitaties verrekenen met de reserve bouwgrondexploitaties.
 - g. de te betalen Vennootschapsbelasting over de winst op de grondexploitaties verrekenen met de reserve bouwgrondexploitaties.
6. Een bedrag van € 148.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor het Busplein Neede.
7. De afschrijvingstermijn voor het Busplein Neede vaststellen op 20 jaar.
8. Een bedrag van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.
9. De afschrijvingstermijn voor de openbare verlichting vaststellen langs de oude N18 op 35 jaar.
10. Een bedrag € 895.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijk claims ter dekking van de voorbereidingskosten in Neede Noord Oost,
11. Een bedrag van € 180.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijke claims ter dekking van de voorbereidingskosten van sporthal bij 't Timpke.
12. De afschrijvingstermijn voor de voorbereidingskosten van Neede Noord Oost en 't Timpke vaststellen op 1 jaar.
13. Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.
14. Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstvoertuigen en de aanpassing van de parkeerplaats.
15. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een pumptrackbaan in Borculo.
16. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een vitaal sportpark in Neede.
17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 6 oktober 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bestuursrapportage 2026

Niet van toepassing.

Persbericht

11 augustus 2026

College presenteert bestuursrapportage 2026

Het college van Berkelland biedt de gemeenteraad de bestuursrapportage 2026 aan. Die laat een gezonde financiële situatie zien over het lopende jaar 2026. Hoewel de kosten voor de Omgevingsdienst Achterhoek hoger uitvallen dan begroot, zijn er ook meevallers

Een hogere bijdrage uit het gemeentefonds en hogere rente-inkomsten dragen bij aan een positief financieel resultaat. Door actief op zoek te gaan naar subsidie kan er met inzet van een provinciale leefbaarheidssubsidie een pumptrackbaan (een circuit voor BMX'ers en skaters) worden gerealiseerd. Op dezelfde wijze kunnen, door gebruik te maken van provinciale subsidie, verbeteringen aan de entree en de veiligheid van het sportpark in Neede worden gerealiseerd.

Wethouder Financiën, Economische Zaken, Werk & Inkomen Han Boer: "Voor inwoners is het belangrijk dat hun gemeente financieel gezond blijft. Voor dit jaar liggen we op koers en kunnen we blijven investeren in onze dorpen en wijken. Maar de financiële vooruitzichten voor 2028 en verder zijn minder gunstig. Daarom maken we na de zomer bewuste keuzes, zodat voorzieningen ook in de toekomst betaalbaar en toegankelijk blijven voor onze inwoners."

Tussentijdse stand van zaken

De bestuursrapportage laat zien of de inkomsten en uitgaven in 2026 volgens de begroting en of de doelen worden behaald. Hierover informeert het college de gemeenteraad eens per jaar. Dit gebeurt op basis van de gegevens op 1 juli van dit jaar, met een zo goed mogelijke vooruitblik. De gemeenteraad bespreekt de bestuursrapportage na het zomerreces.

Noot voor de redactie:

Nadere informatie bij: Communicatie gemeente Berkelland, T: 0545-250 466.

Bestuursrapportage 2026

INHOUDSOPGAVE

Bestuursrapportage 2026	1
Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Leeswijzer	5
Onze aantrekkelijke leefomgeving.....	6
Passend wonen	9
Vitaal platteland	13
Nieuwe Energie	15
Een toekomstbestendig sociaal domein	17
Sport en cultuur bewegen je!	23
Werken en leren	26
Veiligheid	29
Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	31
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	34
Bijlagen	37
Bijlage 1: Reserves en voorzieningen.....	38
Bijlage 2: Overzicht kredieten	39
Bijlage 3: Subsidies.....	41

INLEIDING

De bestuursrapportage is het tussentijdse rapportagemoment voor het begrotingsjaar. Net als vorig jaar geven wij in de bestuursrapportage een stand van zaken op basis van de ons bekende gegevens per 1 juli. De bestuursrapportage richt zich ook alleen op het begrotingsjaar, niet op de daaropvolgende jaren. De afwijkingen met een structureel karakter die in deze bestuursrapportage staan, zijn al opgenomen in de Perspectiefnota 2027 en op die manier al verwerkt in het meerjarenperspectief.

Zoals ieder jaar wijzigen we in deze bestuursrapportage ook de budgetten voor indexatie. Op de programma's zijn daarom drie soorten wijzigingen te vinden:

1. Wijziging van de lasten of baten die invloed hebben op het resultaat. Bijvoorbeeld extra lasten waarvoor geen dekking is of extra inkomsten die niet begroot waren.
2. Wijzigingen die budgettair neutraal zijn. Bijvoorbeeld een stijging van de lasten waar ook een inkomst tegenover staat, of een stijging van de lasten waartegenover een onttrekking uit de reserve staat. Dit laatste is vooral het geval bij overheveling van budgetten voor projecten. Een andere wijziging die budgettair neutraal is, is een verschuiving van loonkosten tussen programma's. Dit is bijvoorbeeld bij Een toekomstbestendig Sociaal domein en bij Veiligheid het geval.
3. Wijzigingen die op een programma zorgen voor een stijging van de lasten, maar over de hele begroting neutraal zijn. Dit zijn stijgingen die gedekt worden uit de stelpost loon/prijscompensatie die in het programma algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is opgenomen.

Overzicht per programma

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
010 Onze aantrekkelijke leefomgeving	-10.887	-8.988	-550	-239	-9.777
020 Passend wonen	-2.812	-3.194	0	543	-2.650
030 Vitaal platteland	-494	-825	0	-8	-834
040 Nieuwe energie	-60	-416	0	31	-386
050 Een toekomstbestendig sociaal domein	-40.719	-41.233	28	-923	-42.128
060 Sport en Cultuur	-6.053	-5.525	-34	-18	-5.577
070 Werken en leren	-17.338	-19.294	284	210	-18.800
080 Veiligheid	-6.225	-6.229	0	-614	-6.844
090 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-25.337	-23.429	0	-807	-24.236
100 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	118.405	110.958	0	3.187	114.145
Gerealiseerd resultaat	8.479	1.825	-272	1.361	2.914

LEESWIJZER

Opzet bestuursrapportage

De opzet van de bestuursrapportage 2026 volgt de opzet van de begroting 2026 in negen programma's en is daarmee gelijk aan de opzet van voorgaande jaren. Elk programma is vervolgens uitgewerkt in speerpunten en elk speerpunt vervolgens in activiteiten. In de bestuursrapportage zijn alleen die activiteiten opgenomen waarop een afwijking ten opzichte van de begroting 2026 te melden is.

Bij elk programma is in een tabel aangegeven wat er financieel wijzigt ten opzichte van de begroting 2026. In de kolom raadsbesluiten zijn de raadsbesluiten opgenomen die sinds het vaststellen van de begroting 2026 zijn genomen. In de kolom bestuursrapportage zijn de wijzigingen opgenomen die in deze bestuursrapportage zijn verwerkt. In de kolom 2026 (na bestuursrapportage) vindt u de aangepaste begroting voor 2026.

Bij de activiteiten is een toelichting opgenomen hoe het tot 1 juli met deze activiteiten is gegaan. Hierbij maken we gebruik van twee indicatoren. Kwaliteit en Geld. We presenteren in deze bestuursrapportage alleen die activiteiten waarbij minimaal een van de indicatoren niet groen is. Om snel te zien hoe het met de indicator kwaliteit is gesteld maken we gebruik van drie kleuren, hierna geven we per kleur aan wat dit betekent:

De indicator kwaliteit geeft aan hoe het gaat met de activiteit. Afwijkingen in de planning worden ook bij dit onderdeel benoemd.

G Geen bijzonderheden ten opzichte van de begroting. In de meeste gevallen zal er ook geen verdere toelichting staan.

O Kleine aanpassing.

R Wijziging met impact.

De indicator geld geeft aan hoe het met de uitputting van de budgetten staat. Ook hier gebruiken we de drie kleuren. Voor geld hebben we de volgende criteria gehanteerd.

G Afwijkingen van minder dan € 50.000.

O Afwijkingen tussen € 50.000 en € 100.000.

R Een afwijking groter dan €100.000.

ONZE AANTREKKELIJKE LEEFOMGEVING

Een aantrekkelijke, klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving

Wat gaan we daarvoor doen?

We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen. (010.030.010)

Kwaliteit (indicator)

Er is sprake van achterstand in het bomenonderhoud. Er is extra onderhoud nodig om de veiligheid te kunnen waarborgen.

Geld (indicator)

Er is op verschillende onderdelen van deze activiteit extra budget (€ 486.000) nodig. Dit komt o.a. door hogere brandstofprijzen (€ 6.000) en de noodzaak voor extra onderhoud aan bomen (€ 180.000). Daarnaast zijn in 2025 niet bestede bedragen voor projecten onder deze activiteit overgeheveld naar 2026. Een is nog een bedrag van € 300.000 voor bodemverontreiniging de Kronenkamp beschikbaar.

We onderhouden onze infrastructuur (wegen en paden). (010.040.010)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Er zijn niet vermijdbare tekorten op de posten:

- Openbare verlichting € 100.000; door gestegen exploitatiekosten (w.o. energie en onderhoud) is het budget niet meer toereikend; zie Besluit beleidsplan openbare verlichting 2025-2034 d.d. 8 juli 2025)
- Gladheidsbestrijding € 53.000; er zijn afgelopen winter door meer uitrukken meer kosten gemaakt dan in een gemiddelde winter.

Daarnaast is in 2025 het niet bestede bedrag voor het project Publieke mobiliteit (Regiodeal) van € 79.000 overgeheveld naar 2026.

We voeren het watertakenplan uit. (010.030.030)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Voor het uitvoeren van de rioolreiniging en -inspectie in de kern Eibergen zijn middelen nodig. De laatste volledige ronde vond plaats in 2014, terwijl de reguliere cyclus 8 tot 10 jaar bedraagt. Om dit bij te trekken en de continuïteit van afvalwatertransport en de kwaliteit van ons rioolstelsel te waarborgen, voeren we in 2026 de benodigde werkzaamheden uit. Daarnaast is een verdiepingsonderzoek in het systeemoverzicht stedelijk water nodig. Het gaat hierbij totaal om een incidenteel bedrag van € 380.000 dat gedekt kan worden uit de voorziening riolering. Daarnaast is er aan de lastenkant een toevoeging aan de voorziening riolering van ongeveer € 106.000. Deze wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere rente op rioleringsinvesteringen. Zie ook activiteit 010.700.010).

Wat mag het kosten?

010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen

De in 2025 niet bestede bedragen voor projecten onder deze activiteit zijn overgeheveld naar 2026. Bij het Naaberfonds is vanaf 2026 nog een bedrag beschikbaar van € 94.250 en voor het project Gebiedsgericht werken is nog € 172.000 beschikbaar (samen € 266.250).

Rente en afschrijving:

De extra lasten die geraamd zijn voor 2026 worden veroorzaakt door het (in één keer) afboeken van de voorbereidingskosten van Neede Noord Oost. Tegenover deze lasten van € 895.000 staat een even hoge onttrekking aan de reserve. Per saldo verloopt deze mutatie dus budgettair neutraal.

Door voordelen op de rente worden de investeringen van dit programma voor ongeveer € 200.000 lager belast.

Daarnaast is er een eenmalige besparing van € 55.000 door vrijval van afschrijvingslasten doordat investeringen later gereed zijn gekomen dan gepland.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 010.030.010 Lasten: In 2025 hadden we meer onderhoud aan onze voertuigen en aan het onderhoud van bomen dan verwacht. Bij het opstellen van de begroting 2026 was er geen reden om aan te nemen dat de stijging van de lasten een structureel karakter had.

Activiteit 010.030.030: In de begroting 2026 is rekening gehouden met minder onderzoekskosten dan in 2025 gemaakt zijn. Daarnaast zijn in 2025 lasten gemaakt voor inhuur. Deze lasten zijn in 2026 niet begroot. Aan de batenkant is sprake van aanpassing van het rioolrecht volgens de gemaakte afspraken in het watertakenplan (indexatie + 2%)

Activiteit 010.040.010: In 2025 is het project openhouden niet actief beveiligde overgang Looorsteeg afterond. Dit project komt daarom niet meer terug in de primitieve begroting 2026. Dit werkt zowel door aan de lastenkant, als aan de batenkant waar de bijbehorende subsidie niet meer is geraamd.

Activiteit 010.050.010: In 2025 heeft de afrekening van het oud papier met de verenigingen plaatsgevonden. Dit leidt tot eenmalige hogere lasten in 2025. Aan de batenkant is sprake van de aanpassing van de afvalstoffenheffing volgens de afspraak (Inflatie en extra verhoging in verband met kostendekkendheid).

Activiteit 010.500.010: Bij de begroting 2026 is de doorverdeling van de loonkosten geactualiseerd. Dit leidt bij dit programma tot lagere loonkosten.

Activiteit 010.700.010: De lasten nemen toe door nieuwe investeringen in wegen en riolering.

Activiteit 010.710.010: De werkelijke onttrekkingen aan reserves zijn afhankelijk van de gerealiseerde lasten. Onttrekkingen aan reserves zijn dekking voor gemaakte lasten. Voor 2025 hebben de onttrekkingen betrekking op werkelijk gerealiseerde lasten, terwijl voor 2026 geldt dat de onttrekkingen zijn gebaseerd op een inschatting van de verwachte lasten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	-240	-76	0	-266	-342
010.030.010 We beheren ons openbaar groen, speelvoorzieningen en begraafplaatsen	-1.938	-1.685	0	-486	-2.171
010.030.030 We beheren onze waterhuishouding	-3.447	-3.178	0	-484	-3.662

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
010.040.010 We onderhouden onze infrastructuur	-6.753	-5.902	-550	-212	-6.664
010.050.010 Afval scheiden	-4.114	-3.639	0	-1	-3.639
010.050.020 Zwerfafval	-15	-41	0	0	-41
010.500.010 Loonkosten	-6.417	-5.477	0	-76	-5.552
010.700.010 Rente en afschrijving	-2.834	-3.763	0	-640	-4.403
Totaal Lasten	-25.757	-23.760	-550	-2.165	-26.476
Baten					
010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	118	0	0	0	0
010.030.010 We beheren ons openbaar groen, speelvoorzieningen en begraafplaatsen	443	341	0	0	341
010.030.030 We beheren onze waterhuishouding	7.807	8.088	0	386	8.474
010.040.010 We onderhouden onze infrastructuur	908	343	0	0	343
010.050.010 Afval scheiden	4.384	4.657	0	0	4.657
010.050.020 Zwerfafval	169	150	0	0	150
Totaal Baten	13.829	13.579	0	386	13.965
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-11.929	-10.182	-550	-1.779	-12.511
Onttrekkingen					
010.710.010 Reserves	1.420	1.194	0	1.540	2.734
Totaal Onttrekkingen	1.420	1.194	0	1.540	2.734
Stortingen					
010.710.010 Reserves	-379	0	0	0	0
Totaal Stortingen	-379	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.041	1.194	0	1.540	2.734
Gerealiseerd resultaat	-10.887	-8.988	-550	-239	-9.777

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- [Van Afval Naar Grondstof 2023-2027](#)
- [Watertakenplan Berkelland 2024-2034](#)
- [Beleidsplan spelen en bewegen 2022-2031](#)
- [Groenbeleidsplan 2024-2033](#)
- [Wegenbeleidsplan 2025-2029](#)
- [Beleidsplan Openbare Verlichting 2025-2034](#)
- [Beheerplan ecologische wegbermen 2025-2034](#)

PASSEND WONEN

Speerpunten

Passend wonen in Berkelland. (020.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

We voegen nieuwe woningen toe. (020.020.040)

Kwaliteit (indicator)

- In 2026-2027 verwachten wij circa 700 woningen toe te voegen.

Geld (indicator)

Het verschil wordt veroorzaakt door budgetten die zijn overgeheveld vanuit 2025. Het betreft middelen voor doorlopende woningbouwprojecten van derden. Via kostenverhaal worden de gemaakte kosten voor planbegeleiding in een later stadium voorzover mogelijk verhaald op de initiatiefnemers. Daarmee wordt deze post in zeker mate revolverend.

WBI-projecten (020.010.070)

Kwaliteit (indicator)

Voor het WBI-project is naast de rijks- en provinciale bijdrage € 1,75 miljoen beschikbaar gesteld door de gemeente. Er bestaat een risico dat een van de drie deelprojecten - RWZI Borculo - geen doorgang vindt. Dat heeft effect op de WBI-subsidie (max € 700.000 lagere subsidie). Ook als dit deelproject wel doorgang vindt, staat de financiële haalbaarheid onder druk door extra investeringen in de bodemsanering als gevolg van PFAS verontreiniging. Voor een deel kan dit waarschijnlijk worden opgevangen door meer woningen te realiseren en meer gronden uit te geven.

Daarnaast valt de actuele raming voor realisatie Leusinkbrink Zuid beduidend minder positief uit dan in 2023 verwacht. Voor een deel is dit binnen de reserve grondexploitatie op te vangen, maar mogelijk moet ook een beroep gedaan worden op de Algemene reserve.

Geld (indicator)

Het nog beschikbare budget voor de drie WBI-projecten uit 2025 wordt hier toegevoegd aan de begroting. Dat doen we bij de bestuursrapportage omdat de restantbudgetten nog niet bekend zijn bij het opstellen van de begroting. Die zijn pas bekend bij de jaarrekening. De bestuursrapportage is het eerste P&C document dat we gebruiken voor het aanpassen van de begroting. Tekorten op de projecten worden gedekt door de ontvangen subsidies en gevormde reserve.

We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren. (020.010.060)

Kwaliteit (indicator)

In de medio 2025 vastgestelde nota grondbeleid is de inzet van actief grondbeleid nader uitgewerkt.

Tot 2025 is de grondexploitatie budgettair neutraal in de begroting opgenomen. Met ingang van 2025 is - op grond van de Perspectiefnota 2025 - een jaarlijkse winstverwachting van € 400.000 in de begroting opgenomen op basis van ervaringscijfers. In 2025 is deze winst inderdaad gerealiseerd, maar gelet op het beperkte aantal actieve grondexploitaties en de eisen aan de betaalbaarheid van het woningbouwprogramma staan de resultaten onder druk. Het structureel inboeken van € 400.000 winstverwachting is daarom onzeker en waarschijnlijk te ambitieus. Daarbij moet ook vermeld worden dat het afkomen van de reserve grondexploitatie tot het ingestelde plafond (ratio 2) betekent dat de buffer om risico's op te vangen verlaagd is.

Geld (indicator)

De investeringen en opbrengsten in het jaar worden gemuteerd via de boekwaarde van de complexen grondexploitatie en beïnvloeden het resultaat van de algemene dienst in principe niet. Voor grondexploitaties beoordelen we de begroting en realisatie over de looptijd van de gebiedsontwikkeling. Jaarlijks actualiseren we de begrotingen per complex en leggen deze via het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties ter vaststelling voor aan de gemeenteraad, parallel aan de verantwoording in de jaarrekening.

Het resultaat over 2026 valt mogelijk lager uit dan begroot. De hoogte van de winst is met name afhankelijk van het realiseren van opbrengsten in de plannen Elbrink Leenkamer Borculo en bedrijventerrein Kieft Eibergen. Het is nog onbekend hoeveel van de 7 verlote kavels in het plan Elbrink in 2026 via de notaris zullen worden overgedragen. De geraamde opbrengst voor Kieft hangt nauw samen met de afwikkeling van de grondtransactie met RWS in het kader van de N18. Daarbij is ook een grondaankoop door de gemeente voorzien. Dit traject verloopt zeer moeizaam. Beide aspecten kunnen ertoe leiden dat de (tussentijdse) winst over 2026 beduidend lager uitvalt dan begroot (€ 400.000). De geraamde winstneming hebben we in deze rapportage nog niet verlaagd.

Speerpunten

We blijven ons inzetten voor een goede dienstverlening rondom wonen. (020.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven ons inzetten voor een goede dienstverlening rondom wonen. (020.020.030)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Het begroten van de legesinkomsten uit verleende omgevingsvergunningen is elk jaar een inschatting. De te ontvangen leges zijn immers gerelateerd aan het aantal en het soort vergunningaanvragen dat jaarlijks wordt gedaan. Daar heeft de gemeente geen invloed op. Begin dit jaar zijn een aantal grote plannen vergund. De inkomsten over de eerste 5 maanden zijn ongeveer € 365.000 hoger dan over die periode was geraamd. Of er in de loop van het jaar nog veel grote plannen (extra leges) volgen, is lastig aan te geven. Voor nu kunnen de geschatte inkomsten in ieder geval met € 365.000 worden bijgesteld.

Speerpunten

We werken door aan de integrale wijkontwikkeling in Neede Noordoost. (020.030)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wijkaanpak Neede Noord Oost

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Het nog beschikbare budget voor het project Neede Noord Oost uit 2025 wordt hier toegevoegd aan de begroting. Dat doen we bij de bestuursrapportage omdat de restantbudgetten nog niet bekend zijn bij het opstellen van de begroting. Die zijn pas bekend bij de jaarrekening. De bestuursrapportage is het eerste P&C document dat we gebruiken voor het aanpassen van de begroting. Tekorten op de projecten worden gedekt door de ontvangen subsidies en gevormde reserve.

Wat mag het kosten

Rente en afschrijving:

De verkoop van de kavel grond bij het Busplein in Neede is hoger geweest dan waarbij bij de projectopzet van was uitgegaan. Hierdoor ontstaat er een negatieve boekwaarde van € 134.000 en die komt ten goede aan het exploitatieresultaat van 2026. Naast deze extra opbrengst hebben we hier een rentevoordeel op investeringen in de grondexploitaties en verder zijn de afschrijvingslasten op de investering van de tiny houses lager dan geraamd. De lagere investeringskosten voor de tiny houses hebben geleid tot een bijstelling in de huurvergoeding.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 020.010.060: In de jaarrekening 2025 zijn de werkelijke lasten over 2025 verantwoord. In de begroting is een inschatting gemaakt van de te verwachten lasten in 2026.

Activiteit 020.020.030: In 2025 zijn lasten gemaakt voor het project Geluidsanering. In 2026 worden voor dit project geen lasten verwacht. Daarnaast zijn lasten gemaakt voor inhuur. In 2026 zijn hier geen lasten voor geraamd. Aan de batenkant is de raming voor leges aangepast naar een niveau zoals verwacht werd bij het opstellen van de begroting.

Activiteit 020.020.040: Bij deze activiteit horen projectbudgetten voor woningbouw. Jaarlijks wordt bij de bestuursrapportage het restantbudget projectbudget van vorig jaar weer toegevoegd aan de begroting. De toevoeging vindt plaats bij de bestuursrapportage omdat dit het eerste document voor aanpassing van de begroting is na vaststelling van de jaarrekening. Op dat moment zijn ook de restantbudgetten bekend.

Activiteit 020.710.010: De onttrekkingen aan de reserves zijn de gedeeltelijke dekking voor projecten in dit programma. De lasten voor de projecten worden pas bij de bestuursrapportage toegevoegd aan de begroting. Hier staat dan ook de onttrekking van de reserve tegenover. Om die reden is er in de primitieve begroting nog geen sprake van een onttrekking aan de reserve.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
020.010.010 we zetten voor alle doelgroepen in op goed wonen in duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad	-17	-3	0	0	-3
020.010.040 We vernieuwen en optimaliseren themabreed ons beleid en strategie	-24	-50	0	0	-50
020.010.060 We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren	-502	-107	0	0	-107
020.010.070 WBI-projecten	-151	0	0	-5.149	-5.149
020.020.030 Goede dienstverlening rondom wonen	-469	-105	0	0	-105
020.020.040 We voegen nieuwe woningen toe	-363	0	0	-1.049	-1.049
020.030.010 integrale wijkontwikkeling Neede Noordoost	-188	0	0	-2.426	-2.426
020.500.010 Loonkosten	-4.747	-4.700	0	-2	-4.702

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
020.700.010 Rente en afschrijving	-140	-236	0	337	101
Totaal Lasten	-6.602	-5.202	0	-8.289	-13.491
Baten					
020.010.010 we zetten voor alle doelgroepen in op goed wonen in duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad	64	32	0	20	52
020.010.060 We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren	1.260	652	0	-170	482
020.010.070 WBI-projecten	88	0	0	3.462	3.462
020.020.030 Goede dienstverlening rondom wonen	1.902	1.323	0	365	1.688
020.020.040 We voegen nieuwe woningen toe	826	0	0	521	521
020.030.010 integrale wijkontwikkeling Neede Noordoost	135	0	0	1.551	1.551
Totaal Baten	4.275	2.008	0	5.749	7.757
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.327	-3.194	0	-2.540	-5.734
Onttrekkingen					
020.710.010 Reserves	491	0	0	3.090	3.090
Totaal Onttrekkingen	491	0	0	3.090	3.090
Stortingen					
020.710.010 Reserves	-976	0	0	-7	-7
Totaal Stortingen	-976	0	0	-7	-7
Mutaties reserves	-485	0	0	3.083	3.083
Gerealiseerd resultaat	-2.812	-3.194	0	543	-2.650

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- [Regionale Woonagenda 2023 - 2030](#)
- [Omgevingsvisie Berkelland](#)

VITAAL PLATTELAND

Wat mag het kosten

Dit programma kent hoofdzakelijk projectbudgetten. Dekking geschiedt met name door reserves. Middelen die in 2025 niet zijn uitgegeven, worden in 2026 bij de bestuursrapportage, vanwege begrotingsrechtmatigheid, opnieuw geraamd.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 030.030.010: Bij deze activiteit horen projectbudgetten voor recreatie en toerisme.

Jaarlijks wordt bij de bestuursrapportage het restantbudget projectbudget van vorig jaar weer toegevoegd aan de begroting. De toevoeging vindt plaats bij de bestuursrapportage omdat dit het eerste document voor aanpassing van de begroting is na vaststelling van de jaarrekening. Op dat moment zijn ook de restantbudgetten bekend. In dit geval wordt voor een aantal projecten geen uitgaven verwacht in 2026.

Activiteit 030.500.010: Bij de begroting 2026 is de doorverdeling van de loonkosten geactualiseerd. Dit leidt bij dit programma tot lagere loonkosten.

Activiteit 030.710.010: De werkelijke onttrekkingen aan reserves zijn afhankelijk van de gerealiseerde lasten. Onttrekkingen aan reserves zijn dekking voor gemaakte lasten. Voor 2025 hebben de onttrekkingen betrekking op werkelijk gerealiseerde lasten, terwijl voor 2026 geldt dat de onttrekkingen zijn gebaseerd op een inschatting van de verwachte lasten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
030.010.020 We onderzoeken mogelijkheden voor stimulering van meer verbinding tussen agrariërs en inwoners	-66	-41	0	-17	-57
030.010.030 We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren	-6	0	0	0	0
030.020.010 stimuleren aanleg nieuwe natuur en landschap	-182	-41	0	-162	-203
030.020.020 We ondersteunen projecten en initiatieven in het kader van Leader	-8	0	0	-427	-427
030.020.030 Biodiversiteitsplan uitvoeren	-73	0	0	-536	-536
030.030.010 de uitvoeringsagenda "beleef het in Berkelland" uitvoeren	-638	-262	0	-28	-290
030.040.020 We voeren het plan voor de stimulering van de sanering van asbestdaken uit	-50	0	0	-650	-650

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
030.500.010 Loonkosten	-176	-479	0	0	-479
030.700.010 Rente en afschrijving	-3	-4	0	0	-3
Totaal Lasten	-1.201	-826	0	-1.818	-2.645
Baten					
030.010.010 We zetten het project korte ketens door	0	0	0	0	0
030.010.020 We onderzoeken mogelijkheden voor stimulering van meer verbinding tussen agrariërs en inwoners	24	0	0	0	0
030.010.030 We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren	35	0	0	0	0
030.020.010 stimuleren aanleg nieuwe natuur en landschap	6	0	0	0	0
030.020.030 Biodiversiteitsplan uitvoeren	15	0	0	149	149
030.030.010 de uitvoeringsagenda "beleef het in Berkelland" uitvoeren	408	1	0	0	1
030.040.010 We voeren het plan van aanpak voor de aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing uit	146	0	0	0	0
Totaal Baten	634	1	0	149	150
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-567	-825	0	-1.669	-2.495
Onttrekkingen					
030.710.010 Reserves	375	0	0	1.661	1.661
Totaal Onttrekkingen	375	0	0	1.661	1.661
Stortingen					
030.710.010 Reserves	-302	0	0	0	0
Totaal Stortingen	-302	0	0	0	0
Mutaties reserves	73	0	0	1.661	1.661
Gerealiseerd resultaat	-494	-825	0	-8	-834

NIEUWE ENERGIE

Wat mag het kosten?

Dit programma kent hoofdzakelijk projectbudgetten. Dekking geschiedt met name door reserves. Middelen die in 2025 niet zijn uitgegeven, worden in 2026 bij de bestuursrapportage, vanwege begrotingsrechtmatigheid, opnieuw geraamd. Er resteert een voordelig saldo van € 31.000 doordat de gevormde reserve voor het project Achterhoek bespaart vrijvalt. Deze regeling is beëindigd.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 040.010.050: Bij deze activiteit is in de begroting rekening gehouden met het hele bedrag dat beschikbaar is vanuit de uitkering CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat en Energie).

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
040.010.050 A. Extra uitvoeringsmiddelen ETD	-412	-1.500	0	0	-1.500
040.040.040 D. Subsiidiëren maatschappelijke initiatieven	-86	0	0	0	0
040.050.010 F. Regionale samenwerking Achterhoek	0	0	0	0	0
040.060.020 B. Informeren Wonen	30	0	0	0	0
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	-19	-105	0	0	-105
040.060.040 B. Subsiidiëren Wonen	-906	-1.000	0	-207	-1.207
040.070.010 E. vaststellen RODE	-1	0	0	-455	-455
040.500.010 Loonkosten	-235	-404	0	0	-404
040.700.010 Rente en afschrijving	-7	-7	0	0	-7
Totaal Lasten	-1.636	-3.016	0	-662	-3.678
Baten					
040.010.050 A. Extra uitvoeringsmiddelen ETD	407	1.500	0	0	1.500
040.020.022 C. Controleren bedrijven	13	0	0	0	0
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	139	100	0	0	100
040.060.040 B. Subsiidiëren Wonen	905	1.000	0	0	1.000
Totaal Baten	1.463	2.600	0	0	2.600
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-172	-416	0	-662	-1.078
Onttrekkingen					
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	0	0	0	0	0

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
040.710.010 Reserves	112	0	0	693	693
Totaal Onttrekkingen	112	0	0	693	693
Storting					
040.710.010 Reserves	0	0	0	0	0
Totaal Storting	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	112	0	0	693	693
Gerealiseerd resultaat	-60	-416	0	31	-386

EEN TOEKOMSTBESTENDIG SOCIAAL DOMEIN

Speerpunt

Gelijke kansen en toegankelijkheid. (050.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering. (050.010.020)

Kwaliteit (indicator)

De kwaliteit is nog niet in alle gevallen voldoende. Wij zien dat er verbeterpunten zijn in de afstemming en samenwerking met onze externe partners. Zo kunnen we afspraken concreter maken, zodat we nog beter kunnen monitoren en tijdig bijsturen (waaronder op uitgaven). Hier gaan we mee aan de slag.

Voor de AMV in Rekken is incidenteel budget beschikbaar. Daarom kunnen we daar wel eenmalig extra inzetten op activiteiten.

Geld (indicator)

Na de wijzigingen van deze Bestuursrapportage zijn de uitgaven voor Inburgering € 250.000 hoger dan de specifieke uitkering die we ter dekking ontvangen. Het saldo op Inburgering was in de primitieve begroting nadelig voor een bedrag van € 90.000. Door de bovenstaande wijzigingen stijgt het nadeel met € 157.000.

We zetten extra in op de opvang van de alleenstaande minderjarige vreemdelingen in Rekken en Eibergen (€ 50.000). We hebben hiervoor deels dekking gevonden in een decentrale uitkering (€ 25.000), het restant wordt gedekt uit de reserve bestuurlijke claims (€ 25.000).

Fijnder heeft in haar Bestuursrapportage een verlaging van € 35.000 opgenomen voor Inburgering.

Voor de HAR+ (regeling stimuleren uitstroom vergunninghouders uit de asielopvang) ontvangen we € 240.000. We zetten deze middelen in voor extra begeleiding die deze woonvorm vraagt en aanvullende trainingen. Het betreft een eenmalige uitkering van het Rijk.

We ondersteunen nieuwkomers binnen een brede sociale basis. (050.010.010)

Kwaliteit (indicator)

Met betrekking tot de kwaliteit constateren we dat er mogelijkheden zijn om de borging binnen de huidige processen verder te versterken. De specifieke kenmerken van de doelgroep nieuwkomers maken daarbij een meer op maat gerichte aanpak wenselijk.

Geld (indicator)

Vanuit de stelpost Inburgering binnen de Algemene Baten en Lasten wordt een bedrag van € 234.800 en vanuit de reserve Bestuurlijke Claims een bedrag van € 5.000 overgeheveld naar de Vrijwillige Pijler. Deze middelen zorgen voor het borgen van de zwemlessen, taalondersteuning, inzet van vluchtelingenwerk en het leveren van maatwerk bij de inburgering.

We dragen zorg voor vluchtelingen uit de regio.

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

We zijn in afwachting van een nieuwe bekostigingsregeling van de rijksoverheid. De verwachting is dat we over 2026 een aanvullende declaratie bij het Rijk moeten indienen. Voor kosten die daar niet onder vallen, hevelen we € 681.500 over vanuit de reserve Oekraïne. Het grootste deel van dit bedrag is bestemd voor re-integratiekosten Oekraïense ontheemden en een verbouwingsbudget voor het eventueel gebruiksklaar maken van nieuwe, tijdelijke gemeentelijke opvanglocaties ontheemden.

Dit jaar willen we gebruik maken van een deel van de decentralisatie-uitkering meerkosten Oekraïne Sociaal domein tot een bedrag van € 40.000.

Speerpunt

Een sterke sociale basis gericht op preventie en gezondheid. (050.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners. (050.020.030)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Voor de dekking van de kosten van de dorpskamers wordt er structureel € 145.000 van de WMO overgeheveld naar dit speerpunt. Daarnaast zijn de kosten van GALA geraamd voor € 510.000. Tegenover de GALA-kosten staat aan de batekant een specifieke uitkering voor hetzelfde bedrag.

Speerpunt

Uitvoering van de WMO. (050.030)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren in de samenleving. (050.030.010)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De contractuele indexering van de Wmo huishoudelijke verzorging leidt tot een stijging van de lasten met € 85.000.

Tegenover deze last staat een voordeel van € 58.000 op de besteding van het PGB Huishoudelijke verzorging en PGB Begeleiding en een structurele verlaging van het budget dagbesteding en begeleiding met € 145.000. Deze laatste post dient als dekking voor de hogere kosten dorpskamers. (Zie 050.020.030).

Per saldo noteren we een voordeel van € 118.000 op dit speerpunt.

We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer. (050.030.020)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De begroting 2026 van ZOOV leidt op het onderdeel vraagafhankelijk vervoer WMO tot een toename van de lasten met € 184.000. Er wordt een toename van het aantal ritten, reizigers en gereserveerde kilometers verwacht. De totale begroting van ZOOV 2026 inclusief leerlingenvervoer en dergelijke laat een beperkte stijging zien (zie ook Jeugd leerlingenvervoer).

Speerpunt

Uitvoering van de Jeugdwet. (050.040)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij bieden onze jonge inwoners en hun ouders/verzorgers jeugdhulp. (050.040.010)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Op basis van een prognose van de Sociale Verzekeringsbank worden de bestedingen van het PGB verhoogd met € 33.000.

Als gevolg van toegenomen zorgvraag en als gevolg van indexering wordt de raming voor Dyslexie verhoogd met € 42.000.

Leerlingenvervoer en vraagafhankelijk jeugdvervoer zijn beschikbaar binnen onze gemeente. (050.040.030)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De begroting 2026 van ZOOV leidt op het onderdeel leerlingenvervoer en vraagafhankelijk vervoer Jeugd tot een afname van de lasten met 165.000. De totale begroting van ZOOV 2026 inclusief vraagafhankelijk vervoer WMO en dergelijke laat een beperkte stijging zien (zie ook vraagafhankelijke vervoer WMO hier boven).

Wat mag het kosten?

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 050.010.050: De opvang vluchtelingen Oekraïne behandelen we administratief als een project. Jaarlijks wordt bij de bestuursrapportage het restantbudget projectbudget van vorig jaar weer toegevoegd aan de begroting. Het restantbudget bestaat hier uit de bijdrage van Rijk die pas in het begrotingsjaar beschikt wordt.

Activiteit 050.030.010: Op basis van het VNG voorspelmodel is een inschatting gemaakt van de lasten voor 2026. De lasten vallen daardoor in 2026 lager uit dan in 2025.

Activiteit 050.040.010: Op basis van het VNG voorspelmodel is een inschatting gemaakt van de lasten voor 2026. De lasten vallen daardoor in 2026 lager uit dan in 2025.

Activiteit 010.500.010: Bij de begroting 2026 is de doorverdeling van de loonkosten geactualiseerd. Dit leidt bij dit programma tot lagere loonkosten.

Activiteit 010.700.010: De lasten nemen toe door nieuwe investeringen in wegen en riolering.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
050.010.010 Flankerend beleid nieuwkomers	-60	-149	20	-310	-439
050.010.020 Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering	-1.574	-976	8	-517	-1.485
050.010.030 Toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie	-552	-490	0	-128	-618

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
050.010.050 Opvang vluchtelingen Oekraïne	-5.391	-18	0	-5.499	-5.517
050.020.010 We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers	-49	-134	0	0	-134
050.020.020 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd	-2.095	-2.201	0	-69	-2.270
050.020.030 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners	-1.656	-1.132	0	-660	-1.792
050.030.010 We bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning	-13.391	-13.142	0	118	-13.024
050.030.020 We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer	-882	-982	0	-194	-1.177
050.030.030 We verbinden waar nodig zorg en veiligheid voor passende ondersteuning van inwoners	-43	-43	0	0	-43
050.040.010 We bieden onze jonge inwoners en hun ouders/verzorgers jeugdhulp	-16.258	-15.747	0	-75	-15.822
050.040.020 We verbeteren de samenwerking tussen ouders, school, politie en hulpverleners	-62	-64	0	-1	-66
050.040.030 Leerlingenvervoer en vraagafhankelijk jeugdvervoer zijn beschikbaar binnen onze gemeente	-958	-1.147	0	165	-982
050.500.010 Loonkosten	-6.290	-6.196	0	-302	-6.498
050.500.020 We versterken onze region. samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert	-657	-415	0	-164	-579
050.500.030 We hebben oog voor de tevredenheid van onze inwoners	-13	-15	0	0	-15
Totaal Lasten	-49.931	-42.851	28	-7.637	-50.460

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Baten					
050.010.010 Flankerend beleid nieuwkomers	0	0	0	70	70
050.010.020 Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering	961	601	0	345	946
050.010.030 Toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie	488	333	0	107	440
050.010.050 Opvang vluchtelingen Oekraïne	4.816	68	0	4.778	4.846
050.020.020 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd	114	0	0	0	0
050.020.030 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners	771	0	0	510	510
050.030.010 We bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning	1.064	500	0	0	500
050.030.020 We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer	81	74	0	10	84
050.500.020 We versterken onze region. samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert	-37	0	0	0	0
Totaal Baten	8.257	1.575	0	5.820	7.395
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-41.674	-41.276	28	-1.817	-43.065
Onttrekkingen					
050.710.010 Reserves	980	43	0	894	937
Totaal Onttrekkingen	980	43	0	894	937
Storting					
050.710.010 Reserves	-25	0	0	0	0
Totaal Storting	-25	0	0	0	0
Mutaties reserves	955	43	0	894	937
Gerealiseerd resultaat	-40.719	-41.233	28	-923	-42.128

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- Visienota 'Meedoen naar vermogen'
- Beleidskader Participatiewet
- Koersdocument Doorontwikkeling Voormekaar
- Beleidskader volksgezondheid 2017-2020 'Positieve gezondheid en preventie'
- Regiovisie Opvang en Bescherming in de Achterhoek
- Beleidskader Samen Denken Samen Doen
- Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2018-2020
- Beleidskader preventie 2021-2025
- Lokale inclusie agenda 2020-2022

SPORT EN CULTUUR BEWEGEN JE!

Speerpunt

Sport en Cultuur dragen bij aan een sterke sociale basis. (060.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

060.010.060 Transformatiefonds cultuur

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Bij het transformatiefonds cultuur kregen subsidiegerechtigden een deel van het bedrag bij de eerste subsidie beschikking. Daarna een deel bij een mijlpaal en een deel (vaak 10%) achteraf bij het aanvragen van de vaststelling. Als gevolg moeten we dus wachten tot een project helemaal is afgerond en de complete verantwoording is ingediend voordat we de laatste bedragen kunnen uitbetalen. De € 83.000 stond in de reserve en moet nog uitgekeerd worden. Deze activiteit is een projectnummer. Dat betekent dat het bedrag wordt meegenomen naar volgend jaar als het dit jaar (nog) niet (allemaal) wordt uitgekeerd.

Speerpunt

Toekomstbestendige accommodaties. (060.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

Sportaccommodaties. (060.020.020)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

In 2025 is niet al het groot onderhoud uitgevoerd aan onze sporthallen en gymzalen. In 2026 zijn deze werkzaamheden wel uitgevoerd, met een overschrijding van € 74.000 tot gevolg. De afwijking wordt gedekt uit de reserve bestuurlijke claims. Hierin is een reservering opgenomen voor niet uitgevoerd onderhoud in huisvesting.-

Wat mag het kosten?

Rente en afschrijving:

De extra lasten die geraamd zijn voor 2026 worden veroorzaakt door het afboeken van de voorbereidingskosten van de bouw van het 4e en 5e zaaldeel van 't Timpke. Tegenover deze lasten van € 180.000 staat een even hoge onttrekking aan de reserve. Per saldo verloopt deze mutatie budgettair neutraal. Door voordelen op de rente worden de investeringen van dit programma voor ongeveer € 26.000 lager belast.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 060.010.050: In 2025 is extra subsidie verleend aan de bibliotheek voor de verplaatsing. Deze lasten verwachten we in 2026 niet meer. Aan de batenkant verwachten we in 2026 minder inkomsten van het Rijk.

Activiteit 060.020.020: In 2026 verwachten we minder geld aan onderhoud van accommodaties te besteden dan in 2025. Het onderhoud aan de kunststof atletiekbaan zorgde in 2025 voor hogere lasten dan gebruikelijk.

Activiteit 060.710.010: De werkelijke onttrekkingen aan reserves zijn afhankelijk van de gerealiseerde lasten. Onttrekkingen aan reserves zijn dekking voor gemaakte lasten. Voor 2025 hebben de onttrekkingen betrekking op werkelijk gerealiseerde lasten, terwijl voor 2026 geldt dat de onttrekkingen zijn gebaseerd op een inschatting van de verwachte lasten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
060.010.010 Strategie, beleid en innovatie	-88	-59	0	10	-49
060.010.020 Heel Berkelland beweegt	-259	-243	-34	-2	-279
060.010.030 Educatie en -participatie	-375	-420	0	0	-420
060.010.040 Cultureel erfgoed	-483	-458	0	0	-458
060.010.050 Taal en Media	-1.504	-980	0	0	-980
060.010.060 Transformatiefonds cultuur	-18	0	0	-83	-83
060.010.070 Transformatiefonds sport	0	0	0	-38	-38
060.010.090 Evenementen	-173	-133	0	0	-133
060.010.100 We zetten combinatiefunctionarissen in	-416	-434	0	-1	-435
060.020.010 Culturele accommodaties	-358	-286	0	-14	-300
060.020.020 Sportaccommodaties	-936	-657	0	-74	-731
060.020.030 Zwembaden	-1.680	-1.495	0	-25	-1.520
060.500.010 Loonkosten	-675	-523	0	0	-523
060.700.010 Rente en afschrijving	-321	-328	0	-154	-482
Totaal Lasten	-7.286	-6.013	-34	-381	-6.429
Baten					
060.010.020 Heel Berkelland beweegt	34	0	0	0	0
060.010.040 Cultureel erfgoed	26	0	0	0	0
060.010.050 Taal en Media	291	6	0	0	6
060.010.100 We zetten combinatiefunctionarissen in	215	260	0	0	260

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
060.020.010 Culturele accommodaties	66	21	0	0	21
060.020.020 Sportaccommodaties	252	191	0	0	191
060.020.030 Zwembaden	0	0	0	0	0
Totaal Baten	882	478	0	0	478
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.403	-5.535	-34	-381	-5.951
Onttrekkingen					
060.710.010 Reserves	593	30	0	363	393
Totaal Onttrekkingen	593	30	0	363	393
Stortingen					
060.710.010 Reserves	-243	-19	0	0	-19
Totaal Stortingen	-243	-19	0	0	-19
Mutaties reserves	350	11	0	363	374
Gerealiseerd resultaat	-6.053	-5.525	-34	-18	-5.577

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

- [Sport- en Bewegvisie Berkelland 2033](#)
- [Uitvoeringsagenda Sportvastgoed 2033](#)
- [Cultuur- & Erfgoedvisie 'Cultuur & Erfgoed: de smeerolie van Berkelland](#)
- [Uitvoeringsprogramma Verder met Cultuur en Erfgoed 2023-2026](#)
- [Museumvisie Berkelland](#)
- [Visie op religieus erfgoed Berkelland](#)
- [Startnotitie Scenario-onderzoek toekomstbestendig binnenzweemlandschap](#)
- [Startnotitie herijking subsidies](#)

WERKEN EN LEREN

Een warm welkom voor werk

Speerpunt

Goede onderwijshuisvesting en onderwijs dat aansluit op de lokale en regionale arbeidsmarkt. (070.010)

Wat gaan we daarvoor doen?

We investeren in passende toekomstbestendige huisvesting van scholen en houden rekening met onder andere demografische ontwikkelingen. (070.010.020)

Kwaliteit (indicator)

De nieuwe onderwijsvoorziening in Neede Oost en de renovatie van de St. Jozefschool in Rietmolen zijn in voorbereiding, maar nog niet gerealiseerd (conform planning IHP Onderwijs). De renovatie van de St. Jozef zal in 2026 plaatsvinden en de nieuwe onderwijsvoorziening in Neede Oost zal vermoedelijk in 2027 starten. Voor wat betreft de realisatie van de 3-in-1 school voor openbaar onderwijs aan de Beukenlaan in Borculo is goede voortgang geboekt. Sloop wordt in de zomer van 2027 en oplevering in de zomer van 2028 voorzien.

Geld (indicator)

Speerpunt

Actieve deelname aan de arbeidsmarkt voor iedereen die dat kan. (070.020)

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk. (070.020.010)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Op basis van de eerste bestuursrapportage 2026 van Fijnder passen we onze begroting aan. De bestuursrapportage van Fijnder laat een voordeel zien, maar doordat wij als grootste gemeente een bijdrage ontvangen via de algemene uitkering voor de twee andere deelnemende gemeenten hebben we toch te maken met extra uitgaven. Deze extra uitgaven worden gedekt door een hogere algemene uitkering.

Wat mag het kosten?

De extra lasten die geraamd zijn voor 2026 worden veroorzaakt door het afboeken van de boekwaarden van de schoolgebouwen Wheemenstraat 15A in Neede. De panden zijn gesloopt en moeten daarom uit de boeken. Tegenover deze lasten van € 748.000 staat een even hoge onttrekking aan de reserve Onderwijshuisvesting. Per saldo verloopt deze mutatie budgettair neutraal. (Door de vrijval van de boekwaarden ontstaat er wel structurele investeringsruimte voor nieuwe onderwijshuisvestingsinvesteringen). Door voordelen op de rente worden de investeringen van dit programma voor ongeveer € 73.000 lager belast.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 070.020.010: De afwijking op deze activiteit moet in samenhang worden gezien met de afwijking op activiteit 070.060.010. Uit de verantwoording 2025 van Fijnder was de uitsplitsing zoals wij deze in onze begroting hebben staan niet volledig te herleiden. Hierdoor ontstaat er een verschil tussen de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Activiteit 070.030.030: De hogere lasten in 2025 houden verband met de afname van de boekwaarde van bedrijventerreinen door verkoop van grond. Voor 2026 verwachten we minder verkopen. Dit leidt zowel tot lagere lasten (minder afname boekwaarde) als tot lagere baten (minder inkomsten uit verkoop).

Activiteit 070.060.010: De afwijking op deze activiteit moet in samenhang worden gezien met de afwijking op activiteit 070.020.010. Uit de verantwoording 2025 van Fijnder was de uitsplitsing zoals wij deze in onze begroting hebben staan niet volledig te herleiden. Hierdoor ontstaat er een verschil tussen de jaarrekening 2025 en de begroting 2026.

Activiteit 070.710.010: De lagere boekwaarde voor terreinen leidt tot lagere lasten.

Activiteit 010.710.010: De werkelijke onttrekkingen aan reserves zijn afhankelijk van de gerealiseerde lasten. Onttrekkingen aan reserves zijn dekking voor gemaakte lasten. Voor 2025 hebben de onttrekkingen betrekking op werkelijk gerealiseerde lasten, terwijl voor 2026 geldt dat de onttrekkingen zijn gebaseerd op een inschatting van de verwachte lasten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
070.010.020 Huisvesting	-1.058	-962	0	-11	-973
070.020.010 Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk.	-18.320	-21.787	-586	-5	-22.378
070.020.020 Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving.	-128	-139	0	23	-116
070.030.030 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-637	-194	0	0	-194
070.040.010 Faciliteren van ondernemersfonds	-229	-218	0	0	-218
070.040.020 Aan de slag met de revitalisering van de centra	-52	-35	0	0	-35
070.060.010 We bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners	-2.525	-585	-51	13	-622
070.060.030 We investeren in de lokale aanpak schuldhelpverlening	-24	-85	75	0	-10
070.500.010 Loonkosten	-7.035	-7.022	0	35	-6.987
070.700.010 Rente en afschrijving	-1.598	-1.273	0	-672	-1.945
Totaal Lasten	-31.604	-32.300	-562	-616	-33.478
Baten					
070.010.020 Huisvesting	20	16	0	-7	9

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
070.020.010 Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk.	12.646	12.477	787	0	13.264
070.020.020 Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving.	2	8	0	0	8
070.030.030 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	629	255	0	0	255
070.040.010 Faciliteren van ondernemersfonds	219	203	0	0	203
070.040.020 Aan de slag met de revitalisering van de centra	58	59	0	0	59
070.060.010 We bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners	66	80	0	0	80
070.500.010 Loonkosten	101	0	0	85	85
Totaal Baten	13.742	13.097	787	78	13.962
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-17.863	-19.203	224	-538	-19.516
Onttrekkingen					
070.710.010 Reserves	710	0	59	748	808
Totaal Onttrekkingen	710	0	59	748	808
Stortingen					
070.710.010 Reserves	-185	-91	0	0	-91
Totaal Stortingen	-185	-91	0	0	-91
Mutaties reserves	525	-91	59	748	717
Gerealiseerd resultaat	-17.338	-19.294	284	210	-18.800

VEILIGHEID

Veilig zijn in Berkelland? Daar zorgen we samen voor!

Wat mag het kosten?

De begrotingswijziging 2026 van de ODA is bij het vaststellen van de begroting van de ODA, goedgekeurd door de gemeenteraad. De wijziging, een verhoging van € 485.000 wordt in de Berap doorgevoerd.

Verder zijn middelen die in 2025 niet zijn uitgegeven (w.o. aanpak onbegrepen gedrag, activiteit 080.030.020), in 2026 bij de bestuursrapportage, vanwege begrotingsrechtmatigheid, opnieuw geraamd.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 080.010.020: Voor de begroting 2026 moeten we uitgaan van de begroting van de Omgevingsdienst 2026. Na het vaststellen van de begroting van de Omgevingsdienst bleken er voor Berkelland nog extra lasten te zijn in 2025 (zie hiervoor ook de jaarstukken 2025).

Activiteit 080.500.010: Bij de begroting 2026 is de doorverdeling van de loonkosten geactualiseerd. Dit leidt bij dit programma tot hogere loonkosten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
080.010.010 Gemeentelijke handhaving	-14	-27	0	0	-27
080.010.020 Omgevingsdienst Achterhoek	-2.141	-1.824	0	-485	-2.309
080.020.010 Integrale veiligheid	-474	-354	0	-87	-441
080.020.020 Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	-2.912	-3.046	0	9	-3.037
080.030.010 Informatieveiligheid	0	-15	0	15	0
080.030.020 Aanpak onbegrepen gedrag	-153	0	0	-303	-303
080.500.010 Loonkosten	-819	-1.226	0	-154	-1.380
080.700.010 Rente en afschrijving	-50	-50	0	3	-47
Totaal Lasten	-6.564	-6.542	0	-1.002	-7.543
Baten					
080.010.010 Gemeentelijke handhaving	5	18	0	0	18
080.010.020 Omgevingsdienst Achterhoek	11	150	0	0	150
080.020.010 Integrale veiligheid	170	130	0	0	130
080.020.020 Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	0	15	0	0	15
080.030.020 Aanpak onbegrepen gedrag	153	0	0	303	303
Totaal Baten	339	312	0	303	615
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.225	-6.229	0	-699	-6.928

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Onttrekkingen					
080.710.010 Reserves	0	0	0	85	85
Totaal Onttrekkingen	0	0	0	85	85
Mutaties reserves	0	0	0	85	85
Gerealiseerd resultaat	-6.225	-6.229	0	-614	-6.844

ALGEMEEN BESTUUR EN BEDRIJFSVOERING

Speerpunt

Algemeen bestuur en bedrijfsvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestuur. (090.010.010)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De lasten op dit onderdeel nemen toe door de raming voor wachtgeldverplichtingen van de voormalig wethouders. Het gaat om een bedrag van € 723.000 waarmee de totale wachtgeldverplichting voor de voormalig wethouders is gedekt.

Speerpunt

Klantgerichte dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening. (090.020.010) en 090.020.030)

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

We werken verder aan het verbeteren van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers. We richten ons daarbij op: inclusieve dienstverlening, sturen op kwaliteit en voorspelbaarheid, dienstverlening als gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hiervoor hebben we in 2026 incidentele lasten van € 130.000 voor de verdere verbetering van de dienstverlening, monitoring en dashboarding en de benodigde projectbegeleiding hiervan.

Speerpunt

Moderne bedrijfsvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

090.030.030 Huisvesting

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Op het budget huisvesting is een incidentele overschrijding van €64.700 in huidig boekjaar: Door verplaatsing huisvesting VMK Eibergen naar gemeentehuis Borculo is een bedrag van €33.000 benodigd.

De invoering van de multifunctionele medewerkersspas is hoger uitgevallen met €25.000.

Door tegenvaller in aanbesteding toegangscontrole gemeentewerven is een bedrag benodigd van €6.700.

Ten slotte stijgen de lasten voor schoonmaak door uitbreiding van het aantal schoon te maken locaties en loonontwikkeling in de schoonmaaksector. De stijging gaat om € 75.000. Deze stijging wordt gedekt uit de stelpost prijscompensatie.

090.030.050 ICT

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

Vanuit de activiteit algemeen is € 192.000 overgeheveld naar deze activiteit voor activiteiten op het gebied van databasebeheer. Daarnaast is € 177.000 overgeheveld van de activiteit personeel naar deze activiteit in verband met het onderhoud, beheer en gebruik van het personeelsadministratiesysteem. Dit doen we omdat we alle contractbeheer van applicaties bij ICT onderbrengen.

Wat mag het kosten?

De activiteiten Algemeen en Personeel hangen gedeeltelijk met elkaar samen. De stijging op de activiteit Algemeen heeft te maken van het verschuiven inhuur budget van de activiteit personeel naar de activiteit algemeen. Hier worden de werkelijke inhuurlasten geboekt. Dat de verschillen op beide activiteiten niet tegen elkaar wegvallen heeft te maken met het toevoegen van nog niet bestede projectbudgetten uit 2025. Hierdoor nemen op beide activiteiten de lasten toe. Deze projectbudgetten worden gedekt uit de reserve

Activiteit 090.500.010 Loonkosten: Het grootste gedeelte van de stijging van de loonkosten heeft te maken met het verdelen van nog niet verdeeld personeelsbudget. Een gedeelte heeft te maken met de hogere loonkosten door uitbreiding van het aantal wethouders en de uitbreiding van de ondersteuning van de wethouders.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 090.010.010: Bij de jaarrekening is een extra toevoeging aan de voorziening pensioenen wethouders gedaan voor 2026 is deze extra toevoeging niet voorzien.

Activiteit 090.020.010: De verwachting voor 2026 was dat er minder reisdocumenten zouden moeten worden verstrekt dan in 2025. Hierdoor zijn zowel de lasten als de baten lager dan de realisatie in 2025.

Activiteit 090.020.020: De verschillende dienstverleningsovereenkomsten zijn volgens de afspraken in de DVO's geïndexeerd. Daarnaast zijn met Fijnder nieuwe afspraken gemaakt over de dienstverlening en de daarbij behorende vergoeding.

Activiteiten 090.030.010 en 090.030.020: In de begroting worden lasten voor inhuur begroot op de post personeel. De werkelijke lasten worden verantwoord op de post algemeen. Hierdoor ontstaat de situatie dat de werkelijke lasten op de post algemeen hoger zijn dan de begrote lasten en de werkelijke lasten op personeel lager zijn dan de begrote lasten.

Activiteit 090.500.010: Bij de begroting 2026 is de doorverdeling van de loonkosten geactualiseerd. Dit leidt bij dit programma tot hogere loonkosten.

Activiteit 090.700.010: In 2025 is een aantal investeringen in ICT gedaan die onder de afschrijvingsgrens van € 20.000 blijven. Deze investeringen worden in een keer afgeschreven wat tot hogere afschrijvingslasten leidt in 2025. Voor 2026 verwachtten we minder van dit soort investeringen.

Activiteit 090.710.010: De werkelijke onttrekkingen aan reserves zijn afhankelijk van de gerealiseerde lasten. Onttrekkingen aan reserves zijn dekking voor gemaakte lasten. Voor 2025 hebben de onttrekkingen betrekking op werkelijk gerealiseerde lasten, terwijl voor 2026 geldt dat de onttrekkingen zijn gebaseerd op een inschatting van de verwachte lasten.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
090.010.010 Bestuur	-971	-403	0	-723	-1.126
090.010.020 Ondersteuning	-390	-426	0	0	-426
090.020.010 Burgerzaken	-521	-246	0	-211	-457

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
090.020.030 Visie op dienstverlening	-26	0	0	0	0
090.030.010 Algemeen	-3.760	-1.978	0	-2.035	-4.013
090.030.020 Personeel	-2.600	-3.219	0	147	-3.072
090.030.030 Huisvesting	-820	-650	0	-301	-951
090.030.040 Facilitair	-467	-419	0	0	-419
090.030.050 ICT	-3.470	-3.673	0	-369	-4.042
090.500.010 Loonkosten	-13.955	-14.344	0	-809	-15.152
090.700.010 Rente en afschrijving	-1.287	-903	0	19	-884
Totaal Lasten	-28.266	-26.260	0	-4.282	-30.543
Baten					
090.010.010 Bestuur	28	0	0	0	0
090.020.010 Burgerzaken	1.006	557	0	146	703
090.020.020 DVO's	637	889	0	0	889
090.030.010 Algemeen	1.190	657	0	0	657
090.030.020 Personeel	142	0	0	0	0
090.030.040 Facilitair	6	4	0	0	4
090.030.050 ICT	637	410	0	0	410
Totaal Baten	3.646	2.517	0	146	2.663
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-24.619	-23.744	0	-4.136	-27.880
Onttrekkingen					
090.710.010 Reserves	918	315	0	3.329	3.644
Totaal Onttrekkingen	918	315	0	3.329	3.644
Storting					
090.710.010 Reserves	-1.636	0	0	0	0
Totaal Storting	-1.636	0	0	0	0
Mutaties reserves	-717	315	0	3.329	3.644
Gerealiseerd resultaat	-25.337	-23.429	0	-807	-24.236

OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Treasury. (100.010)

Maatregelen

We zorgen voor voldoende liquiditeit.

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

In de begroting is rekening gehouden met een stevige investeringsbehoefte. Echter lopen een aantal grote projecten achter op de geplande uitvoering. Hierdoor hoeven we minder geld aan te trekken. Daarnaast zijn we als gemeente zelf nog steeds behoorlijk liquide en ontvangen we een mooie vergoeding op onze middelen die we bij de BNG en de schatkist hebben gestald. Deze bouwstenen bij elkaar leveren voor 2026 een voordeel op van € 880.000 euro. Doordat we minder kunnen doorbelasten naar m.n. de kostendeekkende producten riolering en grondexploitatie, is het voordeel voor de algemene dienst per saldo € 600.000. € 322.000 wordt binnen dit programma verantwoord. De overige 278.000 levert een voordeel op bij de overige programma's (m.n. waar wegen, onderwijs en sportaccommodaties worden verantwoord).

We beheren onze financiële middelen.

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De te ontvangen dividenden staan onder druk. Vitens keert al een aantal jaren geen dividend uit en ook bij Alliander is de dividenduitkering gemaximeerd. Dit komt omdat beide bedrijven voor grote investeringen in hun netwerken staan waarvoor zij veel geld nodig hebben. Het op peil houden van het eigen vermogen is voor deze bedrijven noodzakelijk om relatief voordelig te kunnen blijven lenen. Dit gaat wel ten koste van de dividenduitkering aan de aandeelhouders. Twence keert nagenoeg hetzelfde bedrag uit als vorig jaar. De BNG keert echter veel minder dividend uit dan afgelopen jaren. Door marktomstandigheden, het bieden van lagere tarieven aan de klanten en het afstoten van niet-strategische onderdelen is de winst van BNG € 122 miljoen (±40%) lager. Het totaal dividend voor 2026 valt € 68.000 lager uit dan begroot.

Dekkingsmiddelen. (100.020)

Maatregelen

We ontvangen algemene uitkering.

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

De meicirculaire 2026 laat voor 2026 een klein voordeel zien ten opzichte van de septembercirculaire 2025. In de septembercirculaire was al bekend dat we voor 2026 € 2.036.000 extra kregen. Hiervan wordt € 1.400.000 veroorzaakt door de toevoeging van de specifieke uitkering Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat en Energie (CDOKE). Om uitvoering aan het lopende programma nieuwe energie te kunnen blijven geven, gaan we voorstellen € 1.000.000 van deze inkomst voor dit doeleinde te reserveren. De overige wijzigingen hebben vooral te maken met wijzigingen in aantallen en de aanpassing van bedragen die we per eenheid krijgen.

We innen belastingen.

Kwaliteit (indicator)

Geld (indicator)

We verwachten dat de in 2025 geconstateerde lagere lasten voor proceskostenvergoeding ook in 2026 doorzetten.

Wat mag het kosten?

Activiteit 100.030.010 Onvoorzien: De daling van de lasten heeft te maken met de herverdeling van prijscompensatie naar andere programma(onderdelen) en de verdeling van nog niet verdeeld onderhoudsbudget naar andere programma's.

Toelichting verschillen groter dan € 250.000 tussen realisatie 2025 en 2026 (primitief)

Activiteit 100.010.010: In de begroting 2026 is rekening gehouden met een extra financieringsbehoefte op basis van onze investeringsambities. Hierdoor stijgen de rentelasten in 2026 ten opzichte van de werkelijke lasten in 2025.

Activiteit 100.010.020: Het verschil tussen de werkelijke lasten 2025 en de begrote lasten 2026 wordt veroorzaakt doordat de lasten voor beheer en onderhoud van leegstaande gebouwen in 2025 hoger uitvielen dan verwacht.

Activiteit 100.020.020: In 2025 hebben we extra middelen ontvangen als compensatie voor in eerder jaar gedane uitgaven in de jeugdzorg. Dit was een incidentele extra bijdrage. Hierdoor zijn de werkelijke inkomsten in 2025 hoger dan de verwachte inkomsten in 2026. De inkomsten voor 2026 zijn geraamd op basis van de meicirculaire 2025.

Activiteit 100.030.010: Op deze activiteiten worden uitgaven geraamd die nog verdeeld moeten worden over de verschillende programma's. Zoals bijvoorbeeld loon- en prijscompensatie. Bij de begroting zijn er hoge lasten, in werkelijkheid worden hier slechts bij uitzondering lasten verantwoord.

Bedragen x €1.000

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
Lasten					
100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit	-1.258	-1.045	0	-200	-1.245
100.010.020 We beheren onze financiële middelen	-257	-135	0	0	-135
100.020.010 We innen belastingen	-554	-672	0	100	-572
100.020.020 We ontvangen algemene uitkering	-200	0	0	0	0
100.020.030 We betalen vennootschapsbelasting	82	-25	0	0	-25
100.030.010 Onvoorzien	-11	-3.085	0	573	-2.512
100.500.010 Loonkosten	-88	-122	0	0	-122
100.700.010 Rente en afschrijving	0	-42	0	42	0
Totaal Lasten	-2.287	-5.126	0	515	-4.611
Baten					
100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit	1.510	776	0	522	1.298
100.010.020 We beheren onze financiële middelen	1.866	1.392	0	-68	1.324
100.020.010 We innen belastingen	12.630	12.508	0	0	12.508

Overzicht van baten en lasten per activiteit	Realisatie 2025	2026 (primitief)	Raadsbesluiten	Bestuursrapportage	2026 (na bestuursrapportage)
100.020.020 We ontvangen algemene uitkering	104.672	101.319	0	2.218	103.537
100.030.010 Onvoorzien	14	88	0	0	88
Totaal Baten	120.692	116.084	0	2.672	118.756
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	118.405	110.958	0	3.187	114.145
Gerealiseerd resultaat	118.405	110.958	0	3.187	114.145

Kaders die de raad heeft vastgesteld

- [Financiële verordening](#)
- [Treasurystatuut](#)

BIJLAGEN

Bijlage 1: Reserves en voorzieningen

Wat speelt er?

Bij de nota reserves en voorzieningen zijn de reserves herschikt. Daarbij zijn nog 7 reserves in stand gebleven, waarvan 6 bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn ingesteld om toekomstige lasten te kunnen dekken. De reserves zijn een spaarpot voor uitgaven die we verwachten. Dit betekent niet dat er concrete plannen zijn. Als er een concreet plan is hevelen we het benodigde bedrag over van de betreffende bestemmingsreserve naar de bestemmingsreserve bestuurlijke claims. De werkelijke kosten worden vervolgens gedekt uit de reserve bestuurlijke claims. Hierna is per reserve de situatie weergegeven van 2026 inclusief de mutaties van deze rapportage.

Na de reserves is ook een overzicht opgenomen van voorzieningen.

Overzicht reserves

Bedragen x € 1.000	Stand 1-1-2026	Bestemming resultaat	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering door afschrijving	Stand 31-12-2026
Algemene reserve	28.938	589				29.527
Bestuurlijke claims	34.448	785	7	12.946		22.293
Egalisatiereserve investeringen	11.318		385	0	266	11.437
Algemene reserve bouwgrond-exploitatie	1.890	-589				1.301
Onderhoud wegen	1.583			1.194		389
Onderwijshuisvesting	19.274	3.848	91		748	22.464
Sportvastgoed	7.349	3.848	19			11.216
Totaal	104.801	8.480	502	14.140	1.014	98.628

Voorzieningen

	Saldo 1-1-2026	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2026
Voorziening pensioenen wethouders	5.083				5.083
Wachtgeld wethouders	49		723	210	562
Voorziening RVU	236				236
Voorziening RVU SW	109				109
Voorziening spaarverlof	703				703
Voorziening riolering	6.883		281		7.164
Voorziening afval	300			300	0
Totaal	13.363		1.004	510	13.857

Bijlage 2: Overzicht kredieten

Omschrijving (toelichting)

In de bestuursrapportage volgen we ook de voortgang van de investeringen. Projecten die in de pas lopen met de raming, vermelden we niet. Hieronder treft u alleen de kredieten aan waarin een bijstelling van de raming gewenst is of nieuwe kredieten waarvan de kapitaallasten zijn gedekt, maar waarvoor nog geen krediet beschikbaar is gesteld. Onder het schema wordt een toelichting op de kredietmutaties en -aanvragen gegeven.

Omschrijving	(Extra)Krediet	Mutatie exploitatie
Busplein Neede	-/- 134.000	Eenmalig voordeel
Gronden nabij gemeentewerf	-/- 27.500	N.v.t.
Borculoseweg	75.000	Dekking rioolfonds
Lochemseweg	100.000	Dekking rioolfonds
Relinen riolering	4.000	Dekking rioolfonds
4e en 5e zaaldeel Timpke	-/- 750.000	Structureel voordeel
Materieel buitendienst	65.000	Nadeel

010 Wegen (of openbare ruimte)

Busplein Neede

De werkzaamheden aan dit project zijn afgerond. Voor 2026 staat er alleen nog een onderhoudsronde gepland en daarna kan het krediet definitief worden afgesloten. Het project pakt € 134.000 voordeliger uit dan was geraamd. Dit komt doordat een hogere verkoopopbrengst is gerealiseerd dan waar bij de raming van was uitgegaan. Dit eenmalige voordeel maakt onderdeel uit van deze Bestuursrapportage (programma passend wonen).

Gronden nabij gemeentewerf Borculo

In 2025 hebben we een stuk grond aangekocht aan de Korenbree in Borculo voor opslag van materialen en materieel. Deze aankoop was net iets goedkoper dan geraamd. Daarnaast verkopen wij van dit perceel in 2026 een stukje grond. Deze 2 factoren bij elkaar leveren een voordeel op van ongeveer € 27.500.

020 Gecombineerde projecten: riolering en openbare ruimte

Borculoseweg

Bij de herinrichting van deze weg worden tevens enkele verkeersmaatregelen getroffen. Deze aanpassingen kosten € 390.570. De maatregelen waren niet geraamd bij de kredietaanvraag. Het rijk draagt voor 50% bij in de kosten, met een maximum van € 195.285. Onze bijdrage voor de maatregelen kan binnen het krediet worden opgevangen. Hierdoor verloopt deze bijstelling budgettair neutraal.

Wel vragen wij € 75.000 extra voor de renovatie van de riolering in de Willem Sluyterstraat. Bij inspectie is gebleken dat de riolering in deze straat veel schadepunten kent. Aangezien deze straat grenst aan het projectgebied is het handig c.q. efficiënt om de uitvoering van deze werkzaamheden bij het project Borculoseweg te betrekken. De extra jaarlijkse lasten worden gedekt uit het rioolfonds.

Lochemseweg

Aan het noordelijke deel van de Spoorstraat wordt veel wateroverlast ervaren. Met het aanbrengen van een hemelwaterriool ter waarde van € 100.000 kunnen we dit verhelpen. Aangezien de Spoorstraat grenst aan het projectgebied van de herinrichting Lochemseweg is het handig c.q. efficiënt om de uitvoering van deze werkzaamheden bij dit project te betrekken. De extra jaarlijkse lasten worden gedekt uit het rioolfonds.

030 Riolering en afval

Relinen riolering

De werkzaamheden zijn begin dit jaar met een klein overschrijding afgerond.

050 Onderwijs en sport

4e en 5e zaaldeel Timpke

Lange tijd was onzeker of wij voor de investering in de zaaldelen voor een specifieke uitkering van het rijk in aanmerking kwamen. Inmiddels weten we dat de regeling tot en met 2026 loopt. De planning is dat eind van dit jaar het project gereedkomt en dat betekent dat we de investering kunnen opvoeren voor een bijdrage. Deze uitkering zal ongeveer € 750.000 bedragen. Bij de kredietaanvraag is, uit het voorzichtigheidsbeginsel, geen rekening gehouden met deze uitkering. Deze inkomst leidt tot een jaarlijks structureel voordeel van € 15.000, die weer beschikbaar komt voor nieuwe sportprojecten.

090 Bedrijfsvoering

Materieel buitendienst

Op 9 september 2025 heeft de gemeenteraad het beheerplan ecologische wegbermen 2025-2034 vastgesteld. Eén van de doelen uit dit beleidsplan is de inkoop en in gebruik nemen van nieuwe maaimachines waarmee we de bermen maaien en het maaisel afzuigen. Hiervoor zijn een drietal planscenario's voorgelegd waarbij is gekozen voor planscenario 2 waarbij een extra investering van € 140.000 is toegekend. Dit naast de investering voor de vervanging van een tractor en een zuigwagen ter waarde van € 180.000. De aanbesteding van het materieel valt hoger uit dan ingeschat. Dit vraagt om een ophoging van het krediet met € 65.000.

Bijlage 3: Subsidies

Excel-tabel

Onze aantrekkelijke leefomgeving	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	62100000	Aanleg en onderhoud infrastructuur	42550	Bijdrage commissie BTB	Stichting Gehandicapten Platform Berkelland	€ 250

Een toekomstbestendig sociaal domein	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	60610057	Preventieplatform Jeugd	42550	GGD Nu niet Zwanger	GGD NOG	€ 19.400
	60610070	Dorpskamers	42550	Openstelling dorpskamer Eibergen en Neede	Stichting Stadskamer	€ 190.000
	60672100	Yunio: Voorzorg en Thuisbegeleiding	42550	Thuisbegeleiding	Yunio Jeugdgezondheidszorg	€ 69.000
	60672200	Verbinding Zorg en Onderwijs	42550	Trajectbegeleiding, SRW en School-ex	ROC Graafschapcollege	€ 25.000
			42550	Trajectbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk	Zone college Borculo	€ 6.000
	66700600	Jeugd- en Jongerenwerk: preventief jeugdbeleid	42550	Begeleide omgangsregeling	Humanitas District Oost	€ 24.000
			42250	Preventie	GGNet	€ 13.000
	67140008	Gidsgelden	42550	Verslavingszorg	Tactus	€ 76.000
	66715000	Jeugdgezondh.zorg 0-4jr + preventie jeugd en gezin	42550	0-4 Jaar, rijksvaccinatieprogramma, home start, prenatale	Yunio Jeugdgezondheidszorg	€ 910.000
			42550	Integrale voorlichting aan zwangeren	Verloskundig Samenwerkingsverband	€ 4.000
			42550	Coördinatie integrale vroeghulp	Stichting MEE Samen	41.000
	60140000	Bureau Halt	42550	Bureau Halt	Bureau Halt	€ 26.000
	66200420	Algemene voorzieningen en preventief beleid	42550	Eenzaamheid	Humanitas	€ 37.000
			42550	Terminale zorg aan huis	Hospice de Lelie	€ 3.000
			42550	Gespreksmaatjes	Ruimte voor anders zijn	€ 11.000
			42550	Meldpunt Beltrum 2018	Meldpunt Beltrum	€ 1.000
			42550	Netwerk ouderen Ouderen	NOVA - Markenheem	5.000
	66700001	Algemeen maatschappelijke werk	42550	Slachtofferhulp	Stichting Slachtofferhulp Nederland	€ 16.000
	60682000	Bijdrage Veilig Thuis Noord Oost Gelderland	42300	Bijdrage VTNOG	Stichting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland	€ 360.000

Werken en leren	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	64800600	Overige baten en lasten bijzonder onderwijs	42550	Inkomensoverdrachten aan overheid(niet - Rijk)ASV Begroting	Stichting Bevordering Techniekonderwijs	€ 7.500
	60630005	Subsidie armoedebestrijding	42550	Bijdrage voedselbank	Voedselbank Oost Achterhoek	€ 13.050
			42550	Bijdrage formulierenbrigade /Thuisadministratie	Humanitas District Oost	€ 29.394
			42550	Maatschappelijk werk	Sensire	€ 87.047
			42550	Bijdrage financiële thuisadministratie	Schuld Op Maat	€ 10.354
			42550	Maatschappelijk werk	Stg. Leergeld	€ 10.000
	60340000	Faciliteren ondernemersfonds	42560	Doorbetaling reclamebelasting	Stichting Ondernemersfonds Berkelland	€ 205.000

Onze aantrekkelijke leefomgeving	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
----------------------------------	-------------	--------------	-------------	--------------	-----------	--------

Sport en cultuur bewegen je	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	66700550	Combinatiefuncties(K)	42550	Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Beweeg Wijs Detachering B.V.	€ 40.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Sport Federatie Berkelland	€ 240.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Culturije	€ 161.000
				Combinatiefunctionaris brede sport impuls	Stichting Sportaccommodatie 't Timpke	€ 10.500
	65300410	Sport: ondersteuning en stimulering(K)	42550	Exploitatiesubsidie Stichting Achterhoek in beweging	Stichting Achterhoek in beweging	81.900
			42550	Sport en bewegen	Stichting Sport Federatie Berkelland	€ 102.000
	65300210	Zwembaden: subsidies(K)	42550	Exploitatiebijdrage zwembaden	Stichting Zwembad Ruurlo	€ 286.000
					Stichting Sportaccommodatie 't Timpke	€ 615.000
	60510000	Natuurbad Rekken(K)	42550	Exploitatiebijdrage natuurbad Rekken	Zwembad Rekken	€ 20.000
	65100000	Openbare bibliotheek	42550	Exploitatiebijdrage	Bibliotheek Oost Achterhoek	€ 830.000
	65110000	Kunstzinnige vorming	42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Culturije	€ 276.000
	65410010	Kunstzinnige vorming	42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Museum de Scheper	€ 89.000
			42550	Exploitatiebijdrage	Museum de Lebbenbrugge	€ 5.000
			42550	Subsidie Brandweer en Stormrampmuseum	Brandweer- en Stormrampmuseum	€ 5.000
			42550	Exploitatiebijdrage	Stichting Eibergse Molens	€ 7.000
	65800200	Gemeentelijk en regionaal mediabeleid	42550	Bekostiging ogv Mediawet	RMC Oost Nederland	30.500
	65800200	Gemeentelijk en regionaal mediabeleid	42550	Bekostiging ogv Mediawet	Stichting Berkelland Lokaal	€ 32.000
	66700510	Wijkcentra en dorpshuizen, subsidies	42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Kulturhus 't Stieltjen	€ 18.000
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Dorpshuis De Zonnekamp	€ 14.750
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Dorpsshoes Gelster	2.500
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Kulturhus Beltrum	€ 12.600
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting 't Haarhoes Noordijk	€ 17.600
			42550	Subsidie maatwerk dorpshuizen	Stichting Dorpsaccommodatie Rietmolen	€ 40.000
	65410100	Monumenten (in eigendom)	42550	Monumentensubsidie (Hollandse Mölle)	Overman	€ 2.000
			42550	Monumentensubsidie (Molen De Ster)	Mensink	€ 2.000

Vitaal Platteland	Grootboeknr	Omschrijving	kostensoort	Omschrijving	ontvanger	bedrag
	65600200	toerisme en recreatie regionaal	42550	Inkomensoverdrachten aan overheid (niet-Rijk)	Stichting Achterhoek Toerisme	€ 103.000

Exploitatie	2026 (primitief)					Gewijzigde begroting					2e Begrotingswijziging: Bestuursrapportage					Gewijzigde begroting				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
010 Onze aantrekkelijke leefomgeving																				
010.020.010 Ontwikkeling wijken, buurten en kernen	-76				-76	-76	0	0	0	-76	-266				-266	-342	0	0	0	-342
010.030.010 We beheren ons openbaar groen en de begraafplaatsen	-1.685	341			-1.344	-1.685	341	0	0	-1.344	-646				-646	-2.331	341	0	0	-1.990
010.030.030 We beheren onze waterhuishouding	-3.178	8.088			4.910	-3.178	8.088	0	0	4.910	-484	386			-98	-3.662	8.474	0	0	4.812
010.040.010 We onderhouden onze infrastructuur	-5.902	343			-5.559	-6.452	343	0	0	-6.109	-59				-59	-6.511	343	0	0	-6.168
010.050.010 Afval scheiden	-3.639	4.657			1.018	-3.639	4.657	0	0	1.018	-1				-1	-3.640	4.657	0	0	1.017
010.050.020 Zwerfafval	-41	150			109	-41	150	0	0	109					0	-41	150	0	0	109
010.500.010 Loonkosten	-5.477				-5.477	-5.477	0	0	0	-5.477	-76				-76	-5.553	0	0	0	-5.553
010.700.010 Rente en afschrijving	-3.763				-3.763	-3.763	0	0	0	-3.763	-640				-640	-4.403	0	0	0	-4.403
010.710.010 Reserves			1.194		1.194	0	0	1.194	0	1.194			1.540		1.540	0	0	2.734	0	2.734
Totaal 010 Onze aantrekkelijke leefomgeving	-23.761	13.579	1.194	0	-8.988	-24.311	13.579	1.194	0	-9.538	-2.172	386	1.540	0	-246	-26.483	13.965	2.734	0	-9.784
020 Passend wonen																				
020.010.010 we zetten voor alle doelgroepen in op goed wonen in duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad	-3	32			29	-3	32	0	0	29		20			20	-3	52	0	0	49
020.010.040 We vernieuwen en optimaliseren themabreed ons beleid en strategie	-50				-50	-50	0	0	0	-50					0	-50	0	0	0	-50
020.010.060 We gebruiken onze gemeentelijke grondpositie om adaptief te kunnen programmeren	-107	652			545	-107	652	0	0	545		-170			-170	-107	482	0	0	375
020.010.070 WBI projecten										0	-5.149	3.462			-1.687	-5.149	3.462	0	0	-1.687
020.020.030 Goede dienstverlening rondom wonen	-105	1.323			1.218	-105	1.323	0	0	1.218		365			365	-105	1.688	0	0	1.583
020.020.040 We voegen nieuwe woningen toe					0	0	0	0	0	0	-1.049	521			-528	-1.049	521	0	0	-528
020.030.010 integrale wijkontwikkeling Neele Noordoo					0	0	0	0	0	0	-2.426	1.551			-875	-2.426	1.551	0	0	-875
020.500.010 Loonkosten	-4.700				-4.700	-4.700	0	0	0	-4.700	-2				-2	-4.702	0	0	0	-4.702
020.700.010 Rente en afschrijving	-236				-236	-236	0	0	0	-236	337				337	101	0	0	0	101
020.710.010 Reserves					0	0	0	0	0	0			3.090	-7	3.083	0	0	3.090	-7	3.083
Totaal 020 Passend wonen	-5.201	2.007	0	0	-3.194	-5.201	2.007	0	0	-3.194	-8.289	5.749	3.090	-7	543	-13.490	7.756	3.090	-7	-2.651
030 Vitaal platteland																				
030.010.020 We onderzoeken mogelijkheden voor stimulering van meer verbinding tussen agrariërs en inwoners	-41				-41	-41	0	0	0	-41	-17				-17	-58	0	0	0	-58
030.010.030 We doorlopen een kavelruilproces om een betere landbouwstructuur te organiseren					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
030.020.010 stimuleren aanleg nieuwe natuur en landschap	-41				-41	-41	0	0	0	-41	-162				-162	-203	0	0	0	-203
030.020.020 We ondersteunen projecten en initiatieven in het kader van Leader					0	0	0	0	0	0	-427	149			-278	-427	149	0	0	-278
030.020.030 Biodiversiteitsplan uitvoeren					0	0	0	0	0	0	-536				-536	-536	0	0	0	-536
030.030.010 de uitvoeringsagenda "beleef het in Berkelland" uitvoeren	-262	1			-261	-262	1	0	0	-261	-28				-28	-290	1	0	0	-289
030.040.010 We voeren het plan van aanpak voor de aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing uit					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
030.040.020 We voeren het plan voor de stimulering van de sanering van asbestdaken uit					0	0	0	0	0	0	-650				-650	-650	0	0	0	-650
030.500.010 Loonkosten	-479				-479	-479	0	0	0	-479					0	-479	0	0	0	-479
030.700.010 Rente en afschrijving	-4				-4	-4	0	0	0	-4					0	-4	0	0	0	-4
030.710.010 Reserves					0	0	0	0	0	0			1.661		1.661	0	0	1.661	0	1.661
Totaal 030 Vitaal platteland	-826	1	0	0	-825	-826	1	0	0	-825	-1.820	149	1.661	0	-10	-2.646	150	1.661	0	-835
040 Nieuwe energie																				
040.010.050 A. Extra uitvoeringsmiddelen ETO	-1.500	1.500			0	-1.500	1.500	0	0	0					0	-1.500	1.500	0	0	0
040.040.040 D. Subsidieren maatschappelijke initiatieven					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
040.050.010 F. Regionale samenwerking					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
040.060.020 B. Informeren Wonen					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
040.060.030 B. Adviseren Wonen (KVH)	-105	100			-5	-105	100	0	0	-5					0	-105	100	0	0	-5
040.060.040 B. Subsidieren Wonen	-1.000	1.000			0	-1.000	1.000	0	0	0	-207				-207	-1.207	1.000	0	0	-207
040.070.010 E. vaststellen RODE					0	0	0	0	0	0	-455				-455	-455	0	0	0	-455
040.500.010 Loonkosten	-404				-404	-404	0	0	0	-404					0	-404	0	0	0	-404
040.700.010 Rente en afschrijving	-7				-7	-7	0	0	0	-7					0	-7	0	0	0	-7
040.710.010 Reserves					0	0	0	0	0	0			693		693	0	0	693	0	693
Totaal 040 Nieuwe energie	-3.016	2.600	0	0	-416	-3.016	2.600	0	0	-416	-662	0	693	0	31	-3.678	2.600	693	0	-385
050 Een toekomstbestendig sociaal domein																				
050.010.010 Flankerend beleid nieuwkomers	-149				-149	-149	0	0	0	-149	-290	70			-220	-439	70	0	0	-369
050.010.020 Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering	-976	601			-376	-968	601	0	0	-368	-492	345			-147	-1.460	946	0	0	-515
050.010.030 Toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusie	-490	333			-158	-490	333	0	0	-158	-128	107			-21	-618	440	0	0	-179
050.010.050 Opvang vluchtelingen Oekraïne	-18	68			50	-18	68	0	0	50	-5.499	4.778			-721	-5.517	4.846	0	0	-671
050.020.010 We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers	-134				-134	-134	0	0	0	-134					0	-134	0	0	0	-134
050.020.020 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze jeugd	-2.201				-2.201	-2.201	0	0	0	-2.201	-69				-69	-2.270	0	0	0	-2.270
050.020.030 We zetten in op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners	-1.132				-1.132	-1.132	0	0	0	-1.132	-660	510			-150	-1.792	510	0	0	-1.282
050.030.010 We bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning	-13.142	500			-12.643	-13.142	500	0	0	-12.643	118				118	-13.024	500	0	0	-12.525
050.030.020 We ontwikkelen met ZOOV een nieuw concept voor vraagafhankelijk vervoer	-982	74			-908	-982	74	0	0	-908	-194	10			-184	-1.176	84	0	0	-1.092
050.030.030 We verbinden waar nodig zorg en veiligheid voor passende ondersteuning van inwoners	-43				-43	-43	0	0	0	-43					0	-43	0	0	0	-43
050.040.010 We bieden onze jonge inwoners en hun ouders/verzorgers jeugdhulp	-15.747				-15.747	-15.747	0	0	0	-15.747	-75				-75	-15.822	0	0	0	-15.822
050.040.020 We verbeteren de samenwerking tussen ouders, school, politie en hulpverleners					-64	-64	0	0	0	-64	-1				-1	-65	0	0	0	-65
050.040.030 Leerlingenvervoer en vraagafhankelijk jeugdvervoer zijn beschikbaar binnen onze gemeente	-1.147				-1.147	-1.147	0	0	0	-1.147	165				165	-982	0	0	0	-982
050.500.010 Loonkosten	-6.196				-6.196	-6.196	0	0	0	-6.196	-328				-328	-6.524	0	0	0	-6.524
050.500.020 We versterken onze regio, samenwerking en zoeken verbanden wanneer dit onze effectiviteit verbetert	-415				-415	-415	0	0	0	-415	-164				-164	-579	0	0	0	-579
050.500.030 We hebben oog voor de levensnijd van onze inwoners	-15				-15	-15	0	0	0	-15					0	-15	0	0	0	-15
050.710.010 Reserves			43		43	0	0	0	43	0			894		894	0	0	937	0	937

Totaal 050 Een toekomstbestendig sociaal domein	-42.851	1.575	43	0	-41.233	-42.843	1.575	43	0	-41.225	-7.617	5.820	894	0	-903	-50.460	7.395	937	0	-42.128
060 Sport en Cultuur										0										
060.010.010 Strategie, beleid en innovatie	-59				-59	-59	0	0	0	-59	10				10	-49	0	0	0	-49
060.010.020 Heel Berkelland beweegt	-243				-243	-243	0	0	0	-243	-36				-36	-279	0	0	0	-279
060.010.030 Educatie en -participatie	-420				-420	-420	0	0	0	-420					0	-420	0	0	0	-420
060.010.040 Cultureel erfgoed	-458				-458	-458	0	0	0	-458					0	-458	0	0	0	-458
060.010.050 Taal en Media	-980	6			-974	-980	6	0	0	-974					0	-980	6	0	0	-974
060.010.060 Transitatiefonds cultuur										0	-83				-83	-83	0	0	0	-83
060.010.070 Transitatiefonds sport					0	0	0	0	0	0	-38				-38	-38	0	0	0	-38
060.010.090 Evenementen	-133				-133	-133	0	0	0	-133					0	-133	0	0	0	-133
060.010.100 We zetten combinatiefunctionarissen in	-434	260			-174	-434	260	0	0	-174	-1				-1	-435	260	0	0	-175
060.020.010 Culturele accommodaties	-286	21			-265	-286	21	0	0	-265	-26				-26	-312	21	0	0	-291
060.020.020 Sportaccommodaties	-657	191			-466	-657	191	0	0	-466	-74				-74	-731	191	0	0	-540
060.020.030 Zwembaden	-1.495				-1.495	-1.495	0	0	0	-1.495	-25				-25	-1.520	0	0	0	-1.520
060.500.010 Loonkosten	-523				-523	-523	0	0	0	-523					0	-523	0	0	0	-523
060.700.010 Rente en afschrijving	-328				-328	-328	0	0	0	-328	-154				-154	-482	0	0	0	-482
060.710.010 Reserves			30	-19	11	0	0	30	-19	11			363		363	0	0	393	-19	374
Totaal 060 Sport en Cultuur	-6.013	478	30	-19	-5.525	-6.013	478	30	-19	-5.525	-427	0	363	0	-64	-6.440	478	393	-19	-5.589
070 Werken en leren										0										
070.010.020 Huisvesting	-962	16			-946	-962	16	0	0	-946	-11	-7			-18	-973	9	0	0	-964
070.020.010 Wij ondersteunen inwoners in re-integratie en toeleiding naar (betaald) werk.	-21.787	12.477			-9.311	-22.304	13.264	0	0	-9.041	-74				-74	-22.378	13.264	0	0	-9.115
070.020.020 Wij stimuleren inwoners om maximaal te participeren in de samenleving.	-139	8			-131	-139	8	0	0	-131	23				23	-116	8	0	0	-108
070.030.030 Stimuleren ontwikkelingen bedrijven	-194	255			61	-194	255	0	0	61	-1				-1	-195	255	0	0	60
070.040.010 Faciliteren van ondernemersfonds	-218	203			-15	-218	203	0	0	-15					0	-218	203	0	0	-15
070.040.020 Aan de slag met de revitalisering van de centra	-35	59			24	-35	59	0	0	24					0	-35	59	0	0	24
070.060.010 We bieden aanvullende inkomensondersteunende regelingen voor inwoners	-585	80			-505	-585	80	0	0	-505	-37				-37	-622	80	0	0	-542
070.060.030 We investeren in de lokale aanpak schuldhulpverlening	-85				-85	-85	0	0	0	-85	75				75	-10	0	0	0	-10
070.500.010 Loonkosten	-7.022				-7.022	-7.022	0	0	0	-7.022	35	85			120	-6.987	85	0	0	-6.902
070.700.010 Rente en afschrijving	-1.273				-1.273	-1.273	0	0	0	-1.273	-672				-672	-1.945	0	0	0	-1.945
070.710.010 Reserves				-91	-91	0	0	0	-91	-91			807		807	0	0	807	-91	716
Totaal 070 Werken en leren	-32.300	13.097	0	-91	-19.294	-32.817	13.884	0	-91	-19.024	-662	78	807	0	223	-33.479	13.962	807	-91	-18.501
080 Veiligheid										0										
080.010.010 Gemeentelijke handhaving	-27	18			-9	-27	18	0	0	-9					0	-27	18	0	0	-9
080.010.020 Omgevingsdienst Achterhoek	-1.824	150			-1.674	-1.824	150	0	0	-1.674	-485				-485	-2.309	150	0	0	-2.159
080.020.010 Integrale veiligheid	-354	130			-224	-354	130	0	0	-224	-87				-87	-441	130	0	0	-311
080.020.020 Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	-3.046	15			-3.031	-3.046	15	0	0	-3.031	23				23	-3.023	15	0	0	-3.008
080.030.010 Informatieveiligheid	-15				-15	-15	0	0	0	-15	15				15	0	0	0	0	0
080.030.020 Aanpak onbegrepen gedrag										0	-303	303			0	-303	303	0	0	0
080.500.010 Loonkosten	-1.226				-1.226	-1.226	0	0	0	-1.226	-154				-154	-1.380	0	0	0	-1.380
080.700.010 Rente en afschrijving	-50				-50	-50	0	0	0	-50	3				3	-47	0	0	0	-47
080.710.010 Reserves					0	0	0	0	0	0			85		85	0	0	85	0	85
Totaal 080 Veiligheid	-6.542	313	0	0	-6.229	-6.542	313	0	0	-6.229	-988	303	85	0	-608	-7.530	616	85	0	-6.829
090 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering										0										
090.010.010 Bestuur	-403				-403	-403	0	0	0	-403	-723				-723	-1.126	0	0	0	-1.126
090.010.020 Ondersteuning	-426				-426	-426	0	0	0	-426					0	-426	0	0	0	-426
090.020.010 Burgerzaken	-246	557			311	-246	557	0	0	311	-211	146			-65	-457	703	0	0	246
090.020.020 DVO's		889			889	0	889	0	0	889					0	0	889	0	0	889
090.020.030 Visie op dienstverlening					0	0	0	0	0	0					0	0	0	0	0	0
090.030.010 Algemeen	-1.978	657			-1.321	-1.978	657	0	0	-1.321	-2.035				-2.035	-4.013	657	0	0	-3.356
090.030.020 Personeel	-3.219				-3.219	-3.219	0	0	0	-3.219	133				133	-3.086	0	0	0	-3.086
090.030.030 Huisvesting	-650				-650	-650	0	0	0	-650	-392				-392	-1.042	0	0	0	-1.042
090.030.040 Facilitair	-419	4			-415	-419	4	0	0	-415					0	-419	4	0	0	-415
090.030.050 ICT	-3.673	410			-3.263	-3.673	410	0	0	-3.263	-369				-369	-4.042	410	0	0	-3.632
090.500.010 Loonkosten	-14.344				-14.344	-14.344	0	0	0	-14.344	-809				-809	-15.153	0	0	0	-15.153
090.700.010 Rente en afschrijving	-903				-903	-903	0	0	0	-903	19				19	-884	0	0	0	-884
090.710.010 Reserves			315		315	0	0	315	0	315			3.329		3.329	0	0	3.644	0	3.644
Totaal 090 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering	-26.260	2.517	315	0	-23.429	-26.260	2.517	315	0	-23.429	-4.387	146	3.329	0	-912	-30.847	2.863	3.644	0	-24.341
100 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien										0										
100.010.010 We zorgen voor voldoende liquiditeit	-1.045	776			-269	-1.045	776	0	0	-269	-200	522			322	-1.245	1.298	0	0	53
100.010.020 We beheren onze financiële middelen	-135	1.392			1.257	-135	1.392	0	0	1.257	-80	-68			-148	-215	1.324	0	0	1.109
100.020.010 We innen belastingen	-672	12.508			11.836	-672	12.508	0	0	11.836	100				100	-572	12.508	0	0	11.936
100.020.020 We ontvangen algemene uitkering		101.319			101.319	0	101.319	0	0	101.319		2.218			2.218	0	103.537	0	0	103.537
100.020.030 We betalen vennootschapsbelasting	-25				-25	-25	0	0	0	-25					0	-25	0	0	0	-25
100.030.010 Onvoorzien	-3.085	88			-2.997	-3.085	88	0	0	-2.997	764				764	-2.321	88	0	0	-2.233
100.500.010 Loonkosten	-122				-122	-122	0	0	0	-122					0	-122	0	0	0	-122
100.700.010 Rente en afschrijving	-42				-42	-42	0	0	0	-42	42				42	0	0	0	0	0
Totaal 100 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-5.126	116.084	0	0	110.958	-5.126	116.084	0	0	110.958	626	2.672	0	0	3.298	-4.500	118.756	0	0	114.256
Gerealiseerd resultaat	-151.895	152.250	1.581	-110	1.826	-152.954	153.037	1.581	-110	1.554	-26.398	15.303	12.462	-7	1.360	-179.352	168.340	14.043	-117	2.914

Bijlage 2: Overzicht kredieten

In de bestuursrapportage volgen we ook de voortgang van de investeringen. Projecten die in de pas lopen met de raming, vermelden we niet. Hieronder treft u alleen de kredieten aan waarin een bijstelling van de raming gewenst is of nieuwe kredieten waarvan de kapitaallasten zijn gedekt, maar waarvoor nog geen krediet beschikbaar is gesteld. Onder het schema wordt een toelichting op de kredietmutaties en -aanvragen gegeven.

Omschrijving	(Extra)Krediet	Mutatie exploitatie
Busplein Neede	-/- 134.000	Eenmalig voordeel
Gronden nabij gemeentewerf	-/- 27.500	N.v.t.
Borculoseweg	75.000	Dekking rioolfonds
Lochemseweg	100.000	Dekking rioolfonds
Relinen riolering	4.000	Dekking rioolfonds
Materieel buitendienst	65.000	Nadeel

010 Wegen (of openbare ruimte)

Busplein Neede

De werkzaamheden aan dit project zijn afgerond. Voor 2026 staat er alleen nog een onderhoudsronde gepland en daarna kan het krediet definitief worden afgesloten. Het project pakt € 134.000 voordeliger uit dan was geraamd. Dit komt doordat een hogere verkoopopbrengst is gerealiseerd dan waar bij de raming van was uitgegaan. Dit eenmalige voordeel maakt onderdeel uit van deze Bestuursrapportage (programma passend wonen).

Gronden nabij gemeentewerf Borculo

In 2025 hebben we een stuk grond aangekocht aan de Korenbree in Borculo voor opslag van materialen en materieel. Deze aankoop was net iets goedkoper dan geraamd. Daarnaast verkopen wij van dit perceel in 2026 een stukje grond. Deze 2 factoren bij elkaar leveren een voordeel op van ongeveer € 27.500.

020 Gecombineerde projecten: riolering en openbare ruimte

Borculoseweg

Bij de herinrichting van deze weg worden tevens enkele verkeersmaatregelen getroffen. Deze aanpassingen kosten € 390.570. De maatregelen waren niet geraamd bij de kredietaanvraag. Het rijk draagt voor 50% bij in de kosten, met een maximum van € 195.285. Onze bijdrage voor de maatregelen kan binnen het krediet worden opgevangen. Hierdoor verloopt deze bijstelling budgettair neutraal.

Wel vragen wij € 75.000 extra voor de renovatie van de riolering in de Willem Sluyterstraat. Bij inspectie is gebleken dat de riolering in deze straat veel schadepunten kent. Aangezien deze straat grenst aan het projectgebied is het handig c.q. efficiënt om de uitvoering van deze werkzaamheden bij het project Borculoseweg te betrekken. De extra jaarlijkse lasten worden gedekt uit het rioolfonds.

Lochemseweg

Aan het noordelijke deel van de Spoorstraat wordt veel wateroverlast ervaren. Met het aanbrengen van een hemelwaterriool ter waarde van € 100.000 kunnen we dit verhelpen. Aangezien de Spoorstraat grenst aan het projectgebied van de herinrichting Lochemseweg is het handig c.q. efficiënt om de uitvoering van deze werkzaamheden bij dit project te betrekken. De extra jaarlijkse lasten worden gedekt uit het rioolfonds.

030 Riolering en afval

Relinen riolering

De werkzaamheden zijn begin dit jaar met een klein overschrijding afgerond.

090 Bedrijfsvoering

Materieel buitendienst

Op 9 september 2025 heeft de gemeenteraad het beheerplan ecologische wegbermen 2025-2034 vastgesteld. Eén van de doelen uit dit beleidsplan is de inkoop en in gebruik nemen van nieuwe maaimachines waarmee we de bermen maaien en het maaisel afzuigen. Hiervoor zijn een drietal planscenario's voorgelegd waarbij is gekozen voor planscenario 2 waarbij een extra investering van € 140,000,00 is toegekend. Dit naast de investering voor de vervanging van een tractor en een zuigwagen ter waarde van € 180.000,00. De aanbesteding van het materieel valt hoger uit dan ingeschat. Dit vraagt om een ophoging van het krediet met € 65.000.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: A. Stoltenberg, B.R. Winters (Samen Voor Berkelland)

Datum indiening vraag: 07.09.2026

Datum verzending antwoord: 08-09-2026

Politieke Avond van: 8-9-2026

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Bestuursrapportage 2026

Op een aantal punten in het raadsvoorstel hebben wij een aantal vragen.

Vraag:

“8. Een bedrage van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.”

Op 23.10.2025 heeft SVB de schriftelijke vragen “Smart City Eibergen” ingediend. Hierbij de inleiding van de schriftelijke vragen:

Samen Voor Berkelland heeft op 8 Juli 2025 tegen het Beleidsplan Openbare Verlichting gestemd. Dit was omdat er Smart City elementen inzitten. Dit kan leiden tot onwenselijke controle door de overheid. Wij zijn van mening dat lichtmasten gewoon licht moeten geven en snappen niet dat het verbonden moet worden met Internet of Things en dat er 5G hotspots in worden gecreëerd. In het Beleidsplan Openbare Verlichting staan ook allemaal SDG's benoemd vanuit de VN Agenda 2030. Zo bepaald de VN in feite gemeentelijk beleid en dit vinden wij zeer onwenselijk.

Uit het Beleidsplan Openbare Verlichting:

“Met een dergelijke connector kan een armatuur eenvoudig verbonden worden met het internet (Internet of Things (IOT)”, “Het is waarschijnlijk dat providers lichtmasten zullen willen gebruiken om daar 5G netwerken mee te realiseren”, “Het zou ongeveer kunnen gaan om 15% van de lichtmasten waarmee 5G gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente Berkelland betekent dit ongeveer 237 lichtmasten in de nabije toekomst.”, “In den lande is er weerstand tegen 5G, de gemeente Berkelland gaat dit de komende tijd op de voet volgen.”

Gemeente Berkelland: “Oude N18 krijgt nieuwe lantaarnpalen

Tot en met vrijdag 14 november vervangen we de lichtmasten, armaturen en kabels langs de oude

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

N18 in Eibergen (Groenloseweg, Burgemeester Wilhelmweg en Haaksbergseweg).

De nieuwe LED-verlichting zorgt voor minder storingen én een lager energieverbruik. We sluiten geen wegen af, maar werken met halve rijbaanafzetting. Houd rekening met enige overlast.”

<https://www.facebook.com/share/p/15m5QSi5EG/>

De lantaarnpalen aan de oude N18 zijn dus in November '25 vervangen.

- 8.1** Waarom is er, ná realisatie van het project, alsnog € 237.000 nodig vanuit de reserve bestuurlijke claims om de afschrijvingslasten van de reeds geplaatste openbare verlichting te dekken? Was er bij de start van het project geen toereikende dekking voorzien, en zo nee, wat is daarvan de reden?

Zodra de raad een besluit neemt om kosten te dekken uit een reserve dan worden die middelen overgeheveld naar de reserve bestuurlijke claims. Voordeel van deze systematiek is dat de meeste reserves dan een duidelijk beeld geven van nog vrij te besteden bedragen, omdat er geen claims op rusten. Nu de investering, binnen het gestelde krediet is/wordt gerealiseerd, hevelen we het bedrag van de bestuurlijke claims over naar de egalisatiereserve investeringen. Vanuit deze reserve dekken we de jaarlijkse afschrijvingslasten. Kortom er is geen sprake van extra lasten, maar van een administratief technisch proces.

- 8.2** Op welk moment en via welk besluit is gekozen voor dekking via de reserve bestuurlijke claims, en is de raad hierover voorafgaand aan de uitvoering geïnformeerd?

Vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 Samen investeren in Berkelland is 5 miljoen in de reserve bestuurlijke claims gestort voor “Duurzaamheid, gemeente als voorbeeld”. Binnen dit project is € 237.000 ingezet voor de vervanging van de openbare verlichting van de oude N18. In de programmabegroting van 2022 heeft de raad ingestemd met deze investering.

- 8.3** Welke garanties en eigendomsrechten heeft de gemeente vastgelegd over de data die door de IoT-geschikte armaturen en connectors wordt gegenereerd, en is geborgd dat er geen externe of buitenlandse partijen betrokken zijn bij de financiering of exploitatie van deze data?

We hebben 63 lichtmasten uitgevoerd met een connector, enkel voor het instellen van lichtsterkte en kleur door de gemeente zelf. Hiervoor is zodoende geen garantie of eigendomsrecht opgesteld.

Vraag:

13. Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Op deze locatie komen 13 flexwoningen. De helft van de flexwoningen (95 totaal; 62 Leusinkbrink-Noord te Ruurlo, 20 Wildbaan te Borculo, 13 Wheemerstraat te Neede) gaat naar statushouders en ontheemden uit Oekraïne, zoals bekend, SVB vindt dit buitenproportioneel.

Zie bijvoorbeeld de schriftelijke vragen ingediend op 05.02.2026:

“Opvang asielzoekers en huisvesting statushouders en ontheemden uit Oekraïne”

- 13.1** Is de afboeking en sloop van de schoolgebouwen aan de Wheemerstraat (€ 748.000) een noodzakelijke voorwaarde voor het bouwrijp maken van deze locatie ten behoeve van de flexwoningen?

Ja, op 6 december 2022 heeft de gemeenteraad besloten tot het beschikbaar stellen van een krediet voor de sloop, die in 2023 is uitgevoerd.

- 13.2** Welk deel van de 13 flexwoningen aan de Wheemerstraat wordt gereserveerd voor reguliere woningzoekenden uit Neede/Berkelland, en welk deel is geoormerkt voor statushouders en Oekraïense ontheemden? Hoe verhoudt deze verdeling zich tot de in het raadsprogramma toegezegde eerlijke en evenwichtige verdeling van woonkansen?

Van de 13 modulaire woningen in Neede zijn 7 woningen bedoeld voor reguliere woningzoekenden, 4 woningen voor statushouders en 2 woningen voor Oekraïense ontheemden.

- 13.3** Hoe verantwoordt het college het onttrekken van driekwart miljoen euro aan de reserve onderwijshuisvesting voor deze locatie, ten opzichte van eventuele nog openstaande onderhouds- en vernieuwingsopgaven bij overige scholen in de gemeente?

Ongeacht de nieuwe functie van de locatie aan de Wheemerstraat waren sloop en afboeken noodzakelijk.

Vraag:

14. Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstvoertuigen en de aanpassing van de parkeerplaats.

De productie van lithium-ion-accu's vereist enorme hoeveelheden metalen zoals lithium, kobalt en nikkel. De winning hiervan leidt lokaal tot ernstige ecologische schade, zoals grootschalige watervervuiling en ontbossing. Het produceren van een elektrische auto stoot in de fabriek aanzienlijk meer CO₂ uit dan een brandstofauto. Vooral bij de winning van kobalt is er vaak sprake van gevaarlijke werkomstandigheden en ernstige mensenrechtenschendingen, waaronder kinderarbeid. De branden door de chemische reactie in lithium-ion-batterijen is het veel moeilijker te blussen. Ze vereisen speciale blusmethoden, zoals het uren- of dagenlang onderdompelen van de auto in een container met water. De snelle toename van elektrische

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

auto's zorgt ook voor een enorme piekbelasting op het elektriciteitsnet (netcongestie), wat in veel regio's nu al tot capaciteitsproblemen leidt.

- 14.1** Betreft dit een uitgave die voortvloeit uit dwingende landelijke wet- of regelgeving waartoe Berkelland in 2026 verplicht is, of betreft dit een autonome, bovenwettelijke beleidskeuze van het college?

Er zijn diverse aanleidingen voor de aanschaf van elektrische dienstauto's en de daarmee noodzakelijke aanpassing van de parkeerplaats:

1. Ondernemingsraad en Lokaal Overleg

Gedurende gesprekken met de Ondernemingsraad en het Lokaal Overleg over de huidige 'Regeling reis- en verblijfskostenvergoeding gemeente Berkelland 2022' (RAP), is afgesproken dat de werkgever het gebruik van de fiets, OV en/of elektrisch vervoer stimuleert en hiervoor voorzieningen aanbiedt aan de medewerkers. Daarnaast is het aan zowel werknemer als de werkgever om te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om de CO2 uitstoot te minimaliseren tijdens de voor het werk te maken reizen.

2. Wet- en regelgeving

In het nationale Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat de Rijksoverheid regels opstelt voor werkgevers met 100 of meer werknemers om negatieve klimaateffecten van werkgebonden personenmobiliteit (zowel dienstreizen als woon-werkverkeer) terug te dringen. Vanaf juli 2025 moet de Gemeente Berkelland hiervoor jaarlijks een rapportage aanleveren.

3. Duurzame mobiliteit in Cao Gemeenten

De Nederlandse gemeenten hebben zich als doel gesteld om hun co2-voetafdruk te verkleinen. Daarom is onder andere in de 'Cao Gemeenten 2025 – 2026' het volgende opgenomen:

'De werkgever moet een regeling vaststellen voor een vergoeding voor reiskosten woon-werkverkeer. Bij het bepalen van de onkostenvergoeding(en) in de lokale regeling moet aandacht zijn voor verschillende vervoersmodaliteiten (fiets, auto, OV, etc.) en de co2-reductie doelstelling.'

Deze uiteenlopende aanleidingen leggen een toenemende druk op de werkgever om op dit thema iets te organiseren. Dit besluit is daarom door het college genomen, mede vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap, duurzaamheid en het bieden van moderne arbeidsvoorwaarden.

- 14.2** Voor welke functies of afdelingen worden deze dienstauto's precies beschikbaar gesteld (ambtelijk personeel, college, een specifieke buitendienst)?

De elektrische deelauto's gaan een gedeelte van de dienstreizen, die nu door het ambtelijk personeel met een eigen auto gemaakt worden, vervangen. Ambtelijk personeel dat risicoritten maakt (bijv. huisbezoeken

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

vanuit sociaal of fysiek domein) krijgen voorrang in reserveren van de elektrische dienstvoertuigen vanuit veiligheidsoogpunt.

De buitendienst maakt gebruik van de huidige, eigen wagens en maken geen gebruik van de elektrische dienstvoertuigen. De elektrische dienstvoertuigen worden niet beschikbaar gesteld voor het college.

- 14.3** Gelet op de netcongestieproblematiek die het raadsprogramma zelf benoemt: welke concrete garanties of onderzoeken liggen eraan ten grondslag dat de benodigde laad- en netcapaciteit op de parkeerplaats beschikbaar is, zonder dat dit tot substantiële meerkosten leidt of ten koste gaat van netcapaciteit elders in de gemeente?

Onze huidige leverancier (o.a. van de laadpalen bij de huidige parkeerplaatsen vlak voor het gemeentehuis) heeft dit uitgezocht en onderzocht. Binnen de huidige capaciteit van het gemeentehuis zit voldoende ruimte om de benodigde laadpalen voor de elektrische dienstvoertuigen aan te leggen. De capaciteit wordt niet uitgebreid en gaat niet ten koste van netcapaciteit elders in de gemeente.

- 14.4** Hoe verantwoordt het college het vrijmaken van € 300.000 voor “verduurzaming” van het eigen wagenpark, in een periode waarin tegelijkertijd reserves worden ingezet of aangesproken om andere verplichtingen te dekken (zie vraag 8 en 13), terwijl er ook onderhoudsopgaven bij kernen, wegen en groen openstaan?

Zie antwoord op vraag 14.1.

Vraag:

17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.

SVB wil geen windturbines in Berkelland en SVB wil ook geen nieuwe zonneparken. De zonneparken die er al liggen wil SVB na de instandhoudingstermijn terug naar de oorspronkelijk staat. Dat is in de meeste gevallen: landbouwgrond.

- 17.1** Waar wordt deze € 1.000.000 concreet aan besteed, en welk deel hiervan gaat op aan interne/externe ambtelijke organisatie, adviesbureaus en procesbegeleiding, en welk deel komt rechtstreeks en aantoonbaar ten goede aan de inwoners van Berkelland?

Het volledige bedrag wordt besteed aan de inzet van capaciteit of uitvoeringsopdrachten die volledig ten goede komen aan onze inwoners. Bijvoorbeeld via advies en ondersteuning bij het aanvragen van subsidies via het Energieloket Achterhoek. Het ondersteunen van lokale initiatieven om te komen tot een energiegemeenschap. Of advies en begeleiding om te komen tot verduurzaming van maatschappelijk vastgoed zoals een sportvereniging.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

17.2 Is deze post (deels) bedoeld als dekking voor het wegvallen van een aflopende of inmiddels vervallen specifieke rijkssubsidie? Zo ja, hoe verantwoordt het college de keuze om het wegvallen van deze landelijke middelen op te vangen met lokale middelen?

Nee. Het Rijk geeft sinds 2023 CDOKE (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) als een specifieke uitkering (spuk). Vanwege de hoge kosten en verantwoordingsdruk wil het Rijk het aantal spuks verminderen. Dit moet gebeuren via een wetswijziging. Deze is nog niet voltooid. Daarom ontvangen gemeenten de CDOKE middelen in 2026 en 2027 via het gemeentefonds (Doeluitkering (DU)). Daarmee zijn de CDOKE gelden 2026 en 2027 algemene middelen waar de raad een besluit over moet nemen. Het betreft dus geen verhoging of extra geld, maar een andere manier van uitkeren van al geplande middelen. De huidige regeling loopt tot en met 2030. In het regeerakkoord wordt uitgegaan van een verlenging van deze inzet en middelen tot 2040

17.3 Welke rendements- en haalbaarheidsanalyses liggen ten grondslag aan de projecten binnen dit programma, en in hoeverre zijn deze projecten voor hun financiële zelfstandigheid afhankelijk van permanente subsidie?

De gemeenteraad heeft de opdracht voor het programma Nieuwe Energie vastgelegd in het EUP, het Energie Uitvoeringsprogramma. Het eerste EUP komt uit 2015. De laatste versie van het EUP loopt van 2023 tot 2030 en moet in 2027 geëvalueerd worden.

Vanuit het EUP is de afgelopen jaren het programma opgebouwd in de programmabegroting. De thema's komen daarin terug en de raad is steeds meegenomen/heeft richting gegeven aan onze inzet. Hierbij is ook de nodige flexibiliteit ingebouwd om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Bij de jaarrekening is hier steeds verantwoording over afgelegd in onder andere de factsheets. Daar waar wij zagen dat onze inzet niet het beoogde effect/resultaat opleverde hebben wij hierop bijgestuurd.

Omdat het hier gaat om de inzet van capaciteit en uitvoeringsopdrachten is er geen sprake van een permanente subsidie, afhankelijkheid of verlies van financiële zelfstandigheid. Met de inzet van kennis en kunde stellen wij onze inwoners, verenigingen en ondernemers in staat de juiste keuzes te maken. Keuzes om hun energiekosten betaalbaar te houden en minder afhankelijk te worden van duur gas.

17.4 Gelet op de netcongestieproblematiek die het raadsprogramma zelf benoemt: welke concrete garanties heeft het college dat investeringen vanuit deze reservering niet stranden op het overbelaste stroomnet in Berkelland en de Achterhoek?

Deze middelen worden, zoals gezegd, ingezet voor ondersteuning, en advisering. Juist in deze situatie is het inzetten op het (gezamenlijk) maken van de juiste keuzes essentieel.

17.5 Hoe verhoudt deze reservering van € 1.000.000 zich tot de in het raadsprogramma toegezegde 'structureel financieel gezonde gemeente', gegeven de nog openstaande onderhoudsopgaven op basistaken zoals riool, bomen en wegen?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Zie ons antwoord op vraag 17.2.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Jan Peters CDA

Datum indiening vraag: 2 september 2026

Datum verzending antwoord: 8 september 2026

Politieke Avond van: 08 september 2026

Raadsvergadering van: Beeldvorming Bestuursrapportage 2026

Onderwerp: Bestuursrapportage 2026

De Bestuursrapportage is voor de gemeenteraad een belangrijk instrument om gedurende het jaar zicht te houden op de financiële positie, de voortgang van beleid en de ontwikkeling van risico's. De Berap is daarmee niet alleen een financieel overzicht, maar ook een wezenlijk onderdeel van de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

De CDA-fractie waardeert de inspanning die in deze Berap is gestoken, maar constateert dat het document op onderdelen minder inzichtelijk is dan in voorgaande jaren: de onderbouwing en presentatie van financiële en beleidsmatige informatie verschillen per onderdeel, waardoor de ontwikkeling van de begroting en de structurele gevolgen lastiger te beoordelen zijn. De raad heeft het college vorig jaar bovendien meegegeven dat de Berap geen instrument is om nieuw beleid in op te nemen.

Met onderstaande vragen wil de CDA-fractie niet alleen duidelijkheid over losse mutaties, maar vooral over de onderlinge samenhang, de structurele gevolgen en de mate waarin de raad zijn kaderstellende en controlerende rol kan blijven vervullen.

Vraag 1: Nieuwe kredieten en beleidskeuzes via de Berap

De Bestuursrapportage is naar haar aard bedoeld om de raad te informeren over de voortgang en financiële afwijkingen van reeds vastgesteld beleid. In deze Berap vraagt het college de raad echter tegelijkertijd om een reeks nieuwe of aanvullende besluiten te nemen, waaronder: nieuwe investeringskredieten (onder meer €300.000 voor elektrische dienstauto's inclusief parkeerplaats, €100.000 voor de pumptrack Borculo en €100.000 voor het vitaal sportpark Neede), nieuw vast te stellen afschrijvingstermijnen (onder meer 20 jaar voor het Busplein Neede, 35 jaar voor verlichting van de oude N18 en 1 jaar voor de voorbereidingskosten Neede Noord-Oost/t Timpke), forse onttrekkingen aan reserves en een reservering van €1 miljoen voor Nieuwe Energie die feitelijk pas in 2027/2028 wordt besteed. Bij het bijbehorende raadsvoorstel staat onder "Alternatieven" steeds "Niet van toepassing".

Wij vragen het college daarom, per beslispunt van deze Berap (beslispunten 6 tot en met 17):

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- a. aan te geven of het gaat om uitsluitend technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit (met vermelding van dát besluit, inclusief datum en besluitnummer), of om een feitelijk nieuwe inhoudelijke of financiële keuze;
- b. voor elk beslispunt dat een nieuwe keuze bevat, per krediet of investering de noodzaak, de daadwerkelijk onderzochte alternatieven, de investeringsraming, de structurele lasten en de beheer- en onderhoudskosten te specificeren;
- c. aan te geven of er vóór beschikbaarstelling van deze kredieten al verplichtingen zijn aangegaan, en zo ja: welke, met wie en voor welk bedrag;
- d. helder te maken welk criterium het college hanteert om te bepalen of een nieuw financieel besluit via de Berap, via een afzonderlijk raadsvoorstel of raadsbrief aan de raad, of via de Begroting/Perspectiefnota wordt voorgelegd; en
- e. gemotiveerd aan te geven waarom deze kredieten en keuzes nu via de Berap aan de raad worden voorgelegd, en niet als zelfstandige kredietaanvragen via een afzonderlijk raadsvoorstel of raadsbrief aan de raad — zodat de raad een eigenstandige afweging over nut en noodzaak kan maken, los van de bredere Berap-besluitvorming.

Antwoord:

De bestuursrapportage is een document in de planning en controlcyclus. In hoofdzaak is de bestuursrapportage een document waarin de stand van zaken in het lopende begrotingsjaar wordt weergegeven. De bestuursrapportage bieden wij u aan met een voorstel. Dit voorstel bevat beslispunten voor uw raad, die voortvloeien uit de opgemaakte stand van zaken en waar u apart op kunt besluiten.

Het beschikbaar stellen van een krediet betekent niet dat er sprake is van nieuw beleid. Een krediet is noodzakelijk om uitgaven te doen waarvan de lasten over een langere periode via afschrijving in de begroting komen. Dit betekent dat voor budgetten die de raad al heeft geautoriseerd in de begroting toch nog een kredietaanvraag nodig is. Hierna geven we voor de beslispunten 6 tot en met 17 antwoord op uw deelvragen.

6. Een bedrag van € 148.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor het Busplein Neede.

- a. *Dit is een technisch/administratieve wijziging.
Als afschrijvingslasten worden gedekt uit een reserve loopt die via de reserve investeringen.
Afschrijvingslasten ontstaan in het jaar na gereedkoming van een investering. Tot die tijd staat*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

*het benodigde bedrag voor dekking in de reserve bestuurlijke claims.
Dit is beleid op basis van de nota reserve en voorzieningen.*

7. *De afschrijvingstermijn voor het Busplein Neede vaststellen op 20 jaar.*

- a. *Dit is een nieuwe keuze*
- b. *De investering in het Busplein Neede valt niet goed te vatten onder een van de bestaande categorieën voor afschrijving in de financiële verordening. Volgens de verordening kan de gemeenteraad een afwijkende termijn vaststellen. De voorgestelde termijn past het best bij de investering.*
- e. *Dit benodigde financieel technische besluit kwam naar voren bij het opstellen van de bestuursrapportage. Dit is was het eerste moment om dit besluit voor te leggen.*

8. *Een bedrage van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.*

- a. *Dit is een technisch/administratieve wijziging.
Als afschrijvingslasten worden gedekt uit een reserve loopt die via de reserve investeringen.
Afschrijvingslasten ontstaan in het jaar na gereedkoming van een investering. Tot die tijd staat het benodigde bedrag voor dekking in de reserve bestuurlijke claims.*

Dit is beleid op basis van de nota reserve en voorzieningen.

9. *De afschrijvingstermijn voor de openbare verlichting vaststellen langs de oude N18 op 35 jaar.*

- a. *Dit is een technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit. (Financiële verordening 2025, 15 oktober 9d.)*

10. *Een bedrag van € 895.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijk claims ter dekking van de voorbereidingskosten in Neede Noord Oost,*

- a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. (Ontwerpscenario en sociale wijkontwikkeling Neede Noord Oost, 4 juli 2023, 5c)*

Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

11. *Een bedrag van € 180.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijke claims ter dekking van de voorbereidingskosten van sporthal bij 't Timpke.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. (Businesscase uitbreiding 't Timpke met 2 zaaldelen, 15 april 2025, 9a)*

Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

12. *De afschrijvingstermijn voor de voorbereidingskosten van Neede Noord Oost en 't Timpke vaststellen op 1 jaar.*

- a. *Dit is een nieuwe keuze;*
- b. *Vorbereidingskosten schrijven we volgens de financiële verordening in 5 jaar af. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording mag dit ook in een keer. Omdat deze voorbereidingskosten gedekt worden uit een reserve is het handiger om de lasten in een keer te verrekenen met de reserve. De lasten zijn daarmee ook gelijk uit de begroting.*
- e. *Dit benodigde financieel technische besluit kwam naar voren bij het opstellen van de bestuursrapportage. Dit is was het eerste moment om dit besluit voor te leggen.*

13. *Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.*

- a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. Op basis van de Nota reserves en voorzieningen.*

Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

14. *Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstauto's en de aanpassing van de parkeerplaats.*

- a. *Dit is een technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit (Begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029).*

Op basis van de financiële verordening moet de raad een investeringskrediet beschikbaar stellen. Het krediet is benodigd om dienstreizen duurzamer te maken. De lasten die voortvloeien uit dit krediet zijn opgenomen in de begroting en leiden niet tot extra lasten.

- c. *Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een gedekt krediet om een andere invulling van bestaand beleid mogelijk te maken. Het eerstvolgende P&C document is dan een goede mogelijkheid.*

15. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een pumptrackbaan in Borculo.

- a. Dit is een nieuwe keuze.*
- b. Er is hier sprake van een inwonersinitiatief waar geen middelen voor beschikbaar waren tot er een provinciale subsidie beschikbaar kwam. De aanvraagtermijn hiervoor was beperkt. De investering bedraagt naar verwachting € 100.000. Onderhoudslasten worden in het totale onderhoud van de openbare ruimte opgevangen.*
- c. Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.*
- d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een door een subsidie gedekt krediet. Dit subsidie is in de loop van 2026 ontvangen. De bestuursrapportage is dan het eerst volgende moment om het krediet te formaliseren.*

16. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een vitaal sportpark in Neede.

- a. Dit is een nieuwe keuze.*
- b. Er is hier sprake van een inwonersinitiatief waar geen middelen voor beschikbaar waren tot er een provinciale subsidie beschikbaar kwam. De aanvraagtermijn hiervoor was beperkt. De investering bedraagt naar verwachting € 100.000. Onderhoudslasten worden in het totale onderhoud van de openbare ruimte opgevangen.*
- c. Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.*
- d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een door een subsidie gedekt krediet. Dit subsidie is in de loop van 2026 ontvangen. De bestuursrapportage is dan het eerst volgende moment om het krediet te formaliseren.*

17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.

- a. Dit is een nieuwe keuze.*
Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 2. Niet-bestede middelen, doorschuiven naar 2027 en restant woningbouwbudgetten 2025

Wanneer middelen die de raad voor een specifiek doel beschikbaar heeft gesteld niet worden besteed, blijven deze dan voor datzelfde doel gereserveerd? Zo nee, op grond van welk raadsbesluit of welke bevoegdheid wordt daarvan afgeweken? Kan het college een totaaloverzicht geven van alle posten die van 2025/2026 naar 2027 doorschuiven, met het totaalbedrag en het deel daarvan dat beslag legt op de begrotingsruimte van 2027?

Een concreet voorbeeld hiervan is woningbouw: voor het toevoegen van nieuwe woningen wordt in deze Berap ruim €1 miljoen aan lasten toegevoegd, grotendeels bestaande uit restantbudgetten van woningbouwprojecten uit 2025. Kan het college per project aangeven om welk project het gaat, hoeveel woningen ermee worden gefaciliteerd, waarom de middelen niet in 2025 zijn besteed, en welke gevolgen dit heeft voor de planning van het betreffende project?

Antwoord:

Het basisprincipe bij een begroting is dat budgetten beschikbaar worden gesteld voor het begrotingsjaar. De raad stelt immers ieder jaar opnieuw een begroting vast. Budgetten die overblijven in een jaar vallen daarmee in het resultaat van het boekjaar. Er zijn enkele uitzonderingen op deze basisregel

- 1. Er is sprake van dekking uit een reserve
De raad heeft een besluit genomen om bepaalde lasten te dekken uit een reserve. Bij de jaarrekening wordt bekeken hoeveel lasten er gemaakt zijn. Deze worden dan gedekt uit de reserve. Als er daarna nog dekking in de reserve zit voor meer lasten wordt het restantbudget in het jaar erna bij de bestuursrapportage opgevoerd.*
- 2. Er is sprake van dekking uit een subsidie en of specifieke uitkering
De dekking voor de uitgaven moeten verantwoord worden aan de subsidieverstrekker of het Rijk. In veel gevallen mag hier meer dan een jaar over gedaan worden. Restantbudgetten worden bij de jaarrekening in de reserve bestuurlijke claims gestort en bij de volgende bestuursrapportage weer opgevoerd.*
- 3. Er is sprake van resultaatbestemming
Als het wenselijk is andere budgetten dan budgetten die gedekt worden uit reserves of uit subsidies/specifieke uitkeringen over te hevelen naar het volgende jaar gebeurt dit bij de resultaatbestemming van de jaarrekening.*

Op dit moment is nog niet duidelijk welke budgetten doorschuiven naar 2027. Bij de slotwijziging wordt een eerste inschatting gemaakt, bij de jaarrekening wordt dit exact duidelijk.

De specificatie van de vermelde bedragen voor het toevoegen van nieuwe woningen in deze Berap luidt:

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Omschrijving	BERAP
PRJCT ondersteuning initiatieven nieuwbouw	€ 222.387
PRJCT Woningbouw <20 Neede, Noordijk, Rietmolen	€ 119.620
PRJCT Woningbouw <20 Ruurlo, Beltrum en Leo stichting.	€ 116.235
PRJCT Woningbouw <20 Borculo, Geesteren Gelselaar Haarlo	€ 107.411
PRJCT Woningbouw <20 Eibergen, Rekken	€ 75.913
PRJCT Sleutelproject Vrijersmaat, Eibergen	€ 740
PRJCT Patrimoniumbuurt Eibergen	€ 406.391
Lasten	€ 1.048.697
PRJCT Patrimoniumbuurt Eibergen	€ 520.712
Baten	€ 520.712
Saldo	€ 527.985

In 2023-2024 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het toevoegen van nieuwe woningen. Met deze middelen wordt de voorbereiding en begeleiding van diverse initiatieven opgepakt. Bij realisatie van de plannen kan (een deel van) de gemaakte kosten worden doorbelast aan de ontwikkelende partij. Destijds is bepaald dat deze budgetten – voor zover ze niet nodig zijn gebleken in enig jaar – doorschuiven naar een volgend jaar.

Daarnaast heeft een fors deel van het doorgeschoven budget betrekking op de herinrichting van de Patrimoniumbuurt in Eibergen. Hiervoor is investeringskrediet beschikbaar gesteld waarbij is bepaald dat de woningbouwcorporatie hieraan ook een bijdrage levert. Deze bijdrage is onder de baten opgenomen.

De overige budgetten zijn administratief ingedeeld op kernniveau en niet direct gekoppeld aan individuele projecten of faseringen. In die zin is er ook geen sprake van vertragingen in de planning. Over de voortgang van de woningbouwplannen wordt de gemeenteraad jaarlijks via een afzonderlijke notitie geïnformeerd.

Vraag 3. Sportvastgoed: €750.000 bij sporthal Borculo

Volgens Bijlage bij de Berap lijkt voor zaaldelen 4 en 5 van sporthal Borculo circa €750.000 minder nodig te zijn. Kan het college dit bedrag cijfermatig onderbouwen (waaruit bestaat de besparing, op welke post) en aangeven hoe zeker deze besparing is? Indien het bedrag inderdaad niet nodig is: waarom vloeit het niet

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

terug naar de reserve sportvastgoed, zodat het beschikbaar blijft voor sportvoorzieningen in andere kernen?

Antwoord:

Bij het opstellen van de bestuursrapportage is aanvankelijk uitgegaan van een voordeel op de zaaldelen 4 en 5 van sporthal Borculo van €750.000, in de veronderstelling dat dit gedekt zou kunnen worden vanuit de SPUK Sport. Na nader overleg met onze belastingadviseur is gebleken dat deze regeling dit jaar (nog) niet van toepassing is op deze post. Naar aanleiding hiervan is het bedrag geschrapt in de afzonderlijke bijlage. Per abuis is deze wijziging niet doorgevoerd in de bijlage die onderdeel uitmaakt van de bestuursrapportage zelf, waardoor het bedrag daar nog wel zichtbaar is. Dit betreft dus een technische fout in de verwerking.

Vraag 4. RWZI Borculo: WBI-subsidie, PFAS en gevolgen voor de woningbouw

Bij het WBI-project RWZI Borculo bestaat volgens de Berap het risico dat het project geen doorgang vindt, met mogelijk maximaal €700.000 minder WBI-subsidie tot gevolg en spelen daarnaast onzekerheden rond PFAS-verontreiniging en bodemsanering. Kan het college aangeven:

- a. wat de actuele stand van zaken is rond dit project;
- b. welke afspraken met het waterschap zijn gemaakt over de overname van het terrein, en wie de financiële en juridische risico's van PFAS-verontreiniging en bodemsanering draagt;
- c. welke gevolgen het eventueel niet doorgaan van het project heeft voor de woningbouwopgave, de WBI-subsidie en de gemeentelijke financiën; en
- d. waarom deze onzekerheid vooralsnog niet financieel is verwerkt in de Berap?

Antwoord:

- a. *In juni 2026 heeft het college een finaal bod uitgebracht voor de aankoop van de gronden. Het waterschap heeft hier in beginsel positief op gereageerd maar er moeten nog diverse zaken nader worden uitgewerkt om te komen tot een overeenkomst die ter besluitvorming aan de gemeenteraad (voor het beschikbaar stellen van krediet voor de aankoop) en het Algemeen Bestuur van het waterschap kan worden voorgelegd. Het streven is dit zeer moeizame traject uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 af te ronden.*
- b. *Zie hiervoor. Het uitgebrachte bod is gebaseerd op overname van het terrein na sloop en sanering voor rekening van het waterschap.*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

- c. *Met betrokken partijen is een programma van circa 150 woningen afgesproken. Een deel hiervan zou op de gemeentelijke gronden binnen het plangebied kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om een deel van de opgave op alternatieve locaties in of rond Borculo te realiseren.*
Wij zijn met de subsidieverstrekker in gesprek over de gevolgen als woningbouwontwikkeling op het voormalige RWZI terrein binnen de gestelde termijnen niet haalbaar is. De WBI subsidie heeft betrekking op totaal 352 woningen in drie deelprojecten. In het uiterste geval zal deze subsidie naar rato worden verminderd. De mogelijke verlaging van de WBI subsidie bedraagt zoals in de Berap aangegeven € 700.000. De gemeente zal dit bedrag dan moeten aanvullen ten behoeve van de andere deelprojecten.
- d. *Het uitgebrachte finale bod en de eerste reactie daarop bieden de basis voor het voeren van verdere gesprekken over de uitwerking van een koopovereenkomst. Met het sluiten van de overeenkomst doet dit financiële risico zich niet voor.*

Vraag 5. Leusinkbrink-Zuid: verslechterde raming en gevolgen

De actuele raming voor Leusinkbrink-Zuid valt beduidend minder positief uit dan bij vaststelling in 2023 werd verwacht en de Berap meldt dat mogelijk een beroep op de Algemene reserve nodig is. Kan het college aangeven:

- a. wat de oorzaak van deze verslechtering is;
- b. hoe groot het financiële effect is, in euro's, en de omvang van het beoogde beroep op de Algemene reserve; en
- c. wat de gevolgen zijn voor het aantal te realiseren woningen, de planning en de betaalbaarheid van het project?

Antwoord:

- a. *De raming uit 2023 was gebaseerd op een onafhankelijke berekening van de complexwaarde als basis voor de aanvraag WBI subsidie. Op dat moment was de stedenbouwkundige uitwerking van het plangebied nog niet bekend en is gerekend met kengetallen. Inmiddels is het bestemmingsplan vastgesteld en zijn op basis daarvan de civiele bestekken en ramingen opgesteld. Deze werken wij*

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

op korte termijn uit tot een grondexploitatiebegroting die aan uw raad ter vaststelling zal worden voorgelegd.

- b. Zie a. Bij het raadsvoorstel zullen wij nader ingaan op de financiële effecten in relatie tot de beschikbare middelen vanuit de WBI subsidie.*
- c. Het aantal te realiseren woningen is vastgelegd in het bestemmingsplan. De planning is met name vertraagd als gevolg van ingesteld beroep bij de Raad van State. Voor de betaalbaarheid van het plan blijven de WBI subsidievoorwaarden het uitgangspunt vormen.*

Vraag 6. Grondexploitatie: winstneming €400.000 en financiële ruimte voor woningbouw

De Berap constateert zelf dat de structureel geraamde winstneming uit grondexploitaties van €400.000 per jaar onzeker en waarschijnlijk te ambitieus is, terwijl deze prognose voor 2026 vooralsnog ongewijzigd blijft. Kan het college aangeven waarom deze raming niet al in deze Berap is bijgesteld, en wat volgens het college op basis van de huidige inzichten de meest realistische winstverwachting is voor de periode 2026-2030, graag per jaar?

Antwoord:

In het vastgestelde Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2026 [MPG] is totaal een nog te verwachten winst uit de lopende grondexploitaties vermeld van € 1.300.000. Hiervan wordt € 600.000 verwacht in 2026 en € 700.000 in 2027. In de Berap is erop gewezen dat de winstverwachting met name afhankelijk is van de verkooptransacties in het plan Elbrink Borculo en de afwikkeling van een langdurig traject met Rijkswaterstaat. Het is daarom niet uitgesloten dat de winst pas in een later jaar kan worden verantwoord.

Naast de lopende grondexploitaties die in het MPG zijn opgenomen werken we ook aan nieuwe gebiedsontwikkelingen. Denk aan 't Simmelink en de Vrijersmaat in Eibergen, Leusinkbrink Zuid in Ruurlo (zie vraag 5) en de realisatie van modulaire woningen in Neede, Borculo en Ruurlo. Per ontwikkeling stelt de gemeenteraad een exploitatiebegroting vast. De eisen aan betaalbaarheid en opgelopen kosten voor de bouw van woningen drukken de grondwaarde. Daarnaast stijgen door macro economische ontwikkelingen de kosten voor het bouw- en woonrijp maken van plangebieden. Deze ontwikkelingen temperen de winstverwachting voor de middellange termijn.

Via de Paragraaf Grondbeleid in de jaarrekening en het MPG bieden we inzicht in het geheel van de resultaten van de grondexploitaties.

Vraag 7. Sociaal domein: ontwikkeling en uitsplitsing

De Berap laat een aanzienlijke extra last binnen het sociaal domein zien. Kan het college dit uitsplitsen naar Wmo, jeugd, participatie en overige onderdelen, in euro's per onderdeel en per onderdeel aangeven welk deel incidenteel en welk deel structureel is? Welke concrete maatregelen neemt het college om de structurele ontwikkeling beheersbaar te houden en welk financieel effect wordt van deze maatregelen verwacht?

Antwoord:

In onderstaande tabel is de totale lastenstijging van het Programma: “een Toekomstbestendig sociaal domein” overgenomen uit de bestuursrapportage (€ 7.631 K) en vervolgens in de kolommen met de gele koppen daarnaast uitgesplitst in Structurele lastenstijgingen, lastenstijging door indexering en incidentele lastenstijgingen. Onder de tabel wordt een toelichting gegeven.

Speerpunten	Begroting Primitief	bestuursrap portage	Waarvan Structureel	Waarvan indexering (struct)	Waarvan Incidenteel
Gelijke kansen en toegankelijkheid	1.632	6.409			1
Een sterke sociale basis gericht op preventie	3.467	728	159		59
Uitvoering van de WMO	14.167	76	-9		85
Uitvoering van de Jeugdwet	16.959	-89	-132		44
Robuuste uitvoeringen toegang	6.626	492	328		11
Reserves	-	-	-	-	-
	42.851	7.617	346		200
					7.071

Toelichting:

Veruit het grootste deel van de lastenstijging (€ 6.408 K onder “Gelijke kansen en toegankelijkheid” en € 510 K onder “Een sterke sociale basis gericht op preventie”) komt voort uit aanpassingen van de begroting door het opnemen van de definitieve bedragen van specifieke uitkeringen. Binnen het speerpunt “Gelijke kansen en toegankelijkheid” voor:

- Opvang ontheemde Oekraïners
- Inburgering
- Onderwijsachterstandenbeleid

Binnen het speerpunt “Een sterke Sociale Basis gericht op Preventie”.

- Gezond en Actief Leven Akkoord (Gala) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).

Bij het opmaken van de begroting 2026 is de definitieve omvang van deze specifieke uitkeringen nog niet bekend. Op het moment dat de beschikking met de definitieve uitkering is ontvangen kunnen de bedragen in de begroting worden gezet door deze wijzigingen op te nemen in de bestuursrapportage. Erg belangrijk is hierbij dat deze aanpassing zowel wordt toegepast op de inkomsten als de uitgaven en dat het effect op het saldo van de begroting budgettair neutraal is.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Alle andere aanpassingen op de begroting door de bestuursrapportage zijn het gevolg van indexering of administratieve wijzigingen waarbij het effect op de begroting vrijwel nihil is.

Participatie.

In de vraagstelling wordt ook participatie genoemd. Participatie maakt onderdeel uit van het programma Werken en Leren en adresseren we hier afzonderlijk.

Onder dit programma vallen een tweetal speerpunten. De mutaties op deze speerpunten zijn minimaal. Bij "Actieve deelname aan de arbeidsmarkt voor iedereen die dat kan" dalen de lasten met € 17.000 en bij het speerpunt "gerichte armoedebestrijding" dalen de lasten met € 13.000.

Het college heeft in afstemming met u de Sturingsmaatregelen vastgesteld en rapporteert hier periodiek op. Daarbij is geen concreet beoogd financieel effect vastgesteld anders dan het beheersen van de lastenontwikkeling.

Het sociaal domein vertegenwoordigt een systeem met veel variabelen, die ieder op zich invloed hebben op de het gebruik en de financiële lasten van zorg. Financiële uitkomsten van sturing in het sociaal domein zijn daarom niet eenvoudig concreet te voorspellen.

Vraag 8. ZOOV en dorpskamers

Welke financiële ontwikkeling verwacht het college bij ZOOV en welk bedrag heeft dit voor 2026 en 2027?

Kan het college daarnaast de volledige financiering van de dorpskamers inzichtelijk maken, inclusief de exacte omvang van de overheveling vanuit de Wmo en de afzonderlijke subsidiebedragen per bron? Voor wat betreft de dorpskamers staat nl. in de bijlage van de subsidies bedragen verantwoord en tevens wordt in de toelichting gesproken over het onttrekken van gelden van de WMO ten gunste van de dorpskamers.

Antwoord:

Op 18 mei 2026 heeft de raad het Jaarverslag ZOOV 2025 ontvangen. In paragraaf 9.4 van dit jaarverslag is de meerjarenraming van ZOOV opgenomen. Voor Berkelland bedroegen de totale kosten voor ZOOV in 2025 € 1.782.352. De geraamde kosten bedragen € 1.882.000 in 2026 en € 1.963.000 in 2027. Deze ramingen zijn afhankelijk van verschillende factoren, waaronder indexatie en de ontwikkeling van de vervoervraag.

Op 4 december 2025 heeft de raad het Plan van Aanpak Dorpskamers Berkelland ontvangen. Voor de uitvoering wordt jaarlijks een structurele subsidie van € 190.000 verstrekt voor de dorpskamers in Eibergen en Neede. Daarnaast is € 145.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding naar Borculo en, waar nodig, het versterken van de dorpskamerfunctie. Deze uitbreiding wordt bekostigd door een structurele verlaging van het Wmo-budget voor dagbesteding en begeleiding.

Vraag 9. CDOKE: opbouw en bestedingsruimte van €1 miljoen

Hoe is het bedrag van circa €1 miljoen dat voor CDOKE wordt geraamd precies opgebouwd, nu de specifieke uitkering is gewijzigd in een onderdeel van de algemene uitkering? In hoeverre zijn deze middelen juridisch geoormerkt en in hoeverre is de gemeente vrij om ze anders te besteden? Waarom worden de ontvangen middelen grotendeels pas in 2027 en 2028 uitgegeven en welke concrete verplichtingen bestaan er richting het Rijk over de besteding en verantwoording hiervan?

Er wordt benoemd dat er ca. 1,4 miljoen extra verhoging vanuit het Rijk in de algemene uitkering wordt meegenomen en deze is al wel meegenomen in het nieuwe resultaat. U vraagt apart om een krediet te verstrekken van 1 miljoen ten laste van het resultaat. Bent u het met ons eens dat hierdoor een onjuist beeld wordt geschetst van het voorlopige resultaat over 2026 doordat de inkomsten al wel zijn verantwoord en de uitgave nog niet?

Antwoord:

Gemeenten hebben de afgelopen jaren nieuwe en geïntensiveerde taken in de energietransitie gekregen van het Rijk. Voor het dekken van aanvullende capaciteit of uitvoeringsopdrachten heeft het Rijk ook geld beschikbaar gesteld. Dit zijn de zogenaamde CDOKE gelden (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid). In deze regeling zijn de bestedingsdoelen vastgelegd. Er is geen specifieke opbouw of raming van de CDOKE gelden vanuit het Rijk. De verdeling over de gemeenten gaat op basis van inwoneraantal.

In totaal ontving de gemeente Berkelland voor 2023, en 2024 ongeveer € 800.000 per jaar. Voor 2025 tot en met 2030 zal dit gaan om minimaal € 1.4 miljoen per jaar. In het regeerakkoord wordt uitgegaan van een verlenging van deze inzet en middelen tot 2040.

Het Rijk geeft sinds 2023 CDOKE als een specifieke uitkering (spuk). Vanwege de hoge kosten en verantwoordingsdruk wil het Rijk het aantal spuks verminderen. Dit moet gebeuren via een wetswijziging. Deze is nog niet voltooid. Daarom ontvangen gemeenten de CDOKE middelen in 2026 en 2027 via het gemeentefonds (Doeluitkering (DU)). Daarmee zijn de CDOKE gelden 2026 en 2027 algemene middelen waar de raad een besluit over moet nemen. Het betreft dus geen verhoging of extra geld, maar een andere manier van uitkeren van al geplande middelen.

De gemeenteraad heeft de opdracht voor het programma Nieuwe Energie vastgelegd in het EUP, het Energie Uitvoeringsprogramma. Het eerste EUP komt uit 2015. De laatste versie van het EUP loopt van 2023 tot 2030 en moet in 2027 geëvalueerd worden.

Vanuit het EUP is de afgelopen jaren het programma opgebouwd in de programmabegroting. De thema's komen daarin terug en de raad is steeds meegenomen/heeft richting gegeven aan onze inzet.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Bij de start van de rijks gelden in 2023 en 2024 was er weliswaar geld, maar waren er nog geen mensen en was het beleid hier niet op ingericht. Het heeft even tijd gekost om ons te organiseren en op te schalen. Het Rijks geld van een jaarschijf mag in drie jaar uitgegeven worden. Om die reden hebben we nog middelen uit eerdere jaren in de reserve en zetten we het geld slim in zodat we geen -niet besteed- geld hoeven terug te storten. De middelen staan wel in onze planning en op onderdelen zijn hiervoor meerjarige afspraken gemaakt. Bijvoorbeeld met het Energieloket of het aantrekken van eigen medewerkers met een contract voor bepaalde tijd die betaald worden uit de CDOKE gelden.

In de Berap 2026 stellen wij voor € 400.000,- naar de algemene middelen te boeken en niet beschikbaar te stellen voor het programma Nieuwe energie. Deze middelen waren wel opgenomen in de programmaplanning en er waren nog geen verplichtingen op aangegaan. Gelet op de programmaplanning vinden wij dit verantwoord. Een voorbeeld is de ondersteuning die wij gepland hadden voor het begeleiden van lokale energiegemeenschappen. Een nieuwe ontwikkeling waar we tot nu toe minder vragen op binnen krijgen dan begroot.

Tot slot uw vraag over het effect op het resultaat. Zoals aangegeven is het geen extra geld, maar een andere manier van uitkeren door het Rijk die maakt dat de raad hier expliciet over moet beslissen. Bij de begroting 2026 en de perspectiefnota zijn wij uitgegaan van de ontvangst en besteding van deze CDOKE-middelen.

In de programmabegroting heeft u sinds drie jaar een specifieke 'landingsplek' opgenomen bij het speerpunt Innovatie- en ontwikkelagenda in het programma Nieuwe Energie. Inkomsten en uitgaven vallen, zoals aangegeven, niet altijd in hetzelfde boek jaar, vandaar dat we boekhoudkundig werken met een reserve. Mocht er meer CDOKE -geld door de raad anders worden ingezet (2026 en 2027) dan heeft dit direct gevolgen voor de uitvoering van het programma. Een voorbeeld is grootschalige opwek/windenergie. We hebben CDOKE-geld van 2026, 2027 en 2028 gereserveerd voor de inhuur van een projectleider en deskundige begeleiding van het gebiedsproces. Als dit wegvalt zullen wij met een los kredietverzoek bij u moeten komen.

Bij de geplande evaluatie van het EUP houden we ook onze geplande inzet opnieuw tegen het licht en zullen wij u hierover informeren.

Vraag 10. Infrastructuur: €550.000 en het onderliggende raadsbesluit

Op welk concreet raadsbesluit is de €550.000 voor infrastructuur in deze Berap gebaseerd? Betreft dit een resultaatbestemming uit 2025? Zo ja, waarom wordt dit bedrag op deze wijze in de Berap verwerkt, en niet via de daarvoor bestemde reserve?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord:

De € 550.000 zoals opgenomen in de kolom 'Raadsbesluiten' komt voort uit het raadsbesluit van 26 mei 2026 over de 'Aanpak van staalslakken in recreatieve fietspaden' waarbij onder punt 2 door de gemeenteraad besloten is om een uitvoeringsbudget van € 800.000 beschikbaar stellen voor de voorbereiding, begeleiding en uitvoering van dat project (aanpak staalslakken recreatieve fietspaden), bestaande uit:

- a. een krediet van € 250.000 voor het aandeel reconstructie, waarbij de afschrijvingslasten worden gedekt uit de nog beschikbare vrijgevallen afschrijvingslasten, en*
- b. een aanvullend exploitatiebudget van € 550.000 voor het aandeel sanering, te dekken uit het begrotingsresultaat 2026.*

Vraag 11. ICT: budgetverschuivingen en doorschuiven

Welke ICT-budgetten en -investeringen worden in deze Berap ten opzichte van de primitieve begroting verschoven of doorgeschoven en om welke bedragen gaat het per post? Wat zijn hiervan de financiële gevolgen voor 2027 en verder en welke maatregelen treft het college om te voorkomen dat door verschuivingen tussen exploitatie en investeringen het totaaloverzicht van de ICT-kosten verloren gaat?

Antwoord:

Vanuit de activiteit algemeen is € 192.000 overgeheveld naar deze activiteit voor activiteiten op het gebied van databeheer. Daarnaast is € 177.000 overgeheveld van de activiteit personeel naar deze activiteit in verband met het onderhoud, beheer en gebruik van het personeelsadministratiesysteem. Dit waren al ICT budgetten en dat blijven ICT budgetten. De overheveling vindt plaats om het ICT budget beter in beeld te houden. Er worden geen investeringen doorgeschoven.

Vraag 12. Inhuur en personeel

Waarom worden begrote personeelskosten en de werkelijke kosten van externe inhuur op verschillende plaatsen in de begroting verantwoord? Kan het college de totale kosten van externe inhuur over 2024 en 2025, en de verwachting voor 2026, in euro's per jaar aangeven? Welke structurele en welke incidentele kosten brengt de nieuwe organisatiestructuur met zich mee, en zijn deze volledig en op de juiste plek in de begroting verwerkt?

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Antwoord:

Volgens het BBV moeten de loonkosten en inhuurkosten toegerekend worden aan de taakvelden waarop ze betrekking hebben. Daarmee komen de lasten op verschillende plekken in de begroting en jaarrekening terecht.

Vraag 13. Kosten uitbreiding college: van 3,6 naar 5 fte wethouders

Wat zijn de totale extra kosten, structureel per jaar van de uitbreiding van 3,6 naar 5 fte wethouders, uitgesplitst naar salarissen, pensioenlasten, wachtgeld, ambtelijke ondersteuning, facilitaire kosten en overige overhead? Wat betekent dit structureel voor de jaren 2027 tot en met 2030?

Antwoord:

Op 9 juni 2026 zijn door de fractie van het CDA eerder schriftelijke vragen gesteld over o.a. loonkosten inclusief pensioenlasten en vergoedingen. Zoals toen aangegeven bedragen deze lasten bij 1,4 fte op jaarbasis € 250.000 (salariskosten inclusief vaste toelagen en pensioenlasten bedragen € 234.500. Rest betreft diverse kosten zoals reiskosten, studiekosten etc.). Deze kosten zijn opgenomen in de bestuursrapportage en structureel in de begroting vanaf 2027. Wachtgeldverplichtingen worden niet vooraf geraamd.

In de beantwoording van de vragen van 9 juni j.l. is ook aangegeven dat er in de organisatie meer ondersteuning en afstemming nodig is. Denk daarbij aan secretariële ondersteuning, communicatie, bestuursadvisering en mogelijk beleidsadvisering. Bij een uitbreiding in wethouders en de organisatie komen ook extra kosten voor overhead en facilitair. Deze te verwachten kosten laten zich op dit moment nog niet in bedragen uitdrukken. Hiervoor was ten tijde van het opstellen van de begroting 2027 nog niet alle informatie beschikbaar. Wij verwachten deze kosten mee te kunnen nemen in de begrotingswijzing die bij het collegeprogramma zal worden ingediend.

Vraag 14. Bibliotheek en taal/media

Welke rijksmiddelen voor taal en media vallen weg en om welk bedrag gaat het? Kan het college voor 2024, 2025 en 2026 de reguliere exploitatiekosten, eenmalige kosten, ontvangen subsidies en de gemeentelijke bijdrage in één overzicht naast elkaar zetten, en aangeven wat het structurele effect vanaf 2027 is?

Antwoord:

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Onder 'taal en media' verstaan we de rijksmiddelen voor leesbevordering en taalvaardigheid (taal) én de middelen voor digitale geletterdheid, mediawijsheid en het bibliotheekstelsel, die op de rijksbegroting onder Media en Cultuur vallen. In de beantwoording van deze schriftelijke vraag wordt onder rijksbijdrage verstaan: alle financiering die uiteindelijk ten goede komt aan de bibliotheek en haar activiteiten. Dit betreft niet alleen middelen die door het Rijk aan de gemeente worden verstrekt en vervolgens via de gemeentelijke bijdrage bij de bibliotheek terechtkomen, maar ook rijksmiddelen die via andere organisaties/stichtingen fondsen bij de bibliotheek terechtkomen. Deze brede benadering is van belang om een volledig beeld te geven van de beschikbare rijksfinanciering voor bibliotheekwerk.

1. Middelen die aflopen per 31 december 2026

De Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden (de Bibliotheek op school en BoekStart) lopen af per 2027. De bibliotheek ontving uit deze regeling een bedrag van € 81.713 in 2026. Deze middelen gaan niet via de gemeente, maar komen via Stichting Lezen rechtstreeks bij de bibliotheek terecht. De regeling ondersteunde zowel bestaande als nieuwe locaties van de Bibliotheek op school en BoekStart. Vooral voor nieuwe locaties waren aanvullende middelen beschikbaar voor onder meer collectieopbouw, activiteiten en de inzet van leesconsulenten. Landelijk was er voorheen voor bibliotheken circa € 25 miljoen per jaar beschikbaar in deze regeling, in 2027 is dat € 19 miljoen en vanaf 2028 weer structureel € 25 miljoen. De verdeelsystematiek verandert. Hoe die er precies uit komt te zien is nog niet duidelijk, het ministerie van OCW moet de regeling voor 2027 en 2028 nog publiceren.

2. Middelen die per 2025/2026 zijn weggevallen

Middel	Laatste jaar	Bedrag
NPO-middelen (onderwijsprojecten, digitale geletterdheid, BIEBlabs)	2025	€ 18.600
Naschools aanbod	2025	€ 4.133
Tel mee met Taal	2025	€ 7.650
SPUK Bieb (eenmalig, regeling 2023–2024)	2025/2026	€ 396.000 (€ 220.000 Borculo + € 176.000 Neede)

De NPO-middelen voor 2026 zijn door de raad opgevangen: bij het raadsbesluit van 15 april 2025 is € 30.000 per jaar bestemd voor voortzetting van de onderwijsprojecten (2026 uit de decentralisatie-uitkering). De SPUK Bieb was een eenmalige investeringsregeling die niet terugkeert.

3. Middelen die van vorm veranderen.

Middel	2025	2026	Vanaf 2027
--------	------	------	------------

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

<i>Versterking bibliotheekstelsel en wettelijke zorgplicht</i>	€ 129.602 (decentralisatie-uitkering, € 2,95 p.i.)	€ 129.602 (decentralisatie-uitkering, 2,95 p.i.)	<i>circa € 134.000 via de algemene uitkering gemeentefonds (€ 3,05 per inwoner, jaarlijks geïndexeerd).</i>
<i>Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)</i>	€ 43.815,50 (SPUK)	€ 43.815,50 (decentralisatie-uitkering)	€ 43.815,50 (structureel via het gemeentefonds)
<i>Spuk GOAB (Specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid)</i>	€ 44.354,00 (SPUK)	€ 51.214,00 (SPUK)	€ 51.214,00 + indexatie (bijzondere fondsuitkering of SPUK)

De middelen voor de versterking van het bibliotheekstelsel en voor het IDO komen vanaf 2027 in de algemene middelen. De gemeenteraad heeft op 15 april 2025 besloten om vanaf 2027 het bedrag van € 129.602,00 voor de versterking van het bibliotheekstelsel per jaar structureel beschikbaar te stellen voor de verhoging van de subsidie aan de bibliotheek, gedekt uit precies deze middelen die aan het gemeentefonds worden toegevoegd. De sturing loopt via de nieuwe zorgplicht in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen en het verplichte gemeentelijk meerjarenplan dat wij opstellen samen met de gemeenten Oost-Gelre en Winterswijk. De SPUK GOAB (Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid) is een rijksbijdrage voor onder meer voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Gemeenten kunnen een deel van deze middelen ook inzetten voor leesbevordering en taalontwikkeling. De huidige regeling loopt tot en met 2026. Het Rijk is voornemens deze uitkering vanaf 2027 om te zetten naar een Bijzondere Fondsuitkering, maar hiervoor is nog een wetswijziging nodig waardoor de eventuele ingangsdatum nog niet definitief is.

Overzicht 2024, 2025 en 2026

Tabel 1: Kosten en dekking bibliotheekwerk Berkelland			
	2024 (realisatie)	2025 (realisatie)	2026 (begroting)
KOSTEN			
Reguliere exploitatiekosten BOA, vestigingen Berkelland	1.094.333	1.194.400	1.226.979
Eenmalige kosten huisvesting (verbouwing/inrichting Borculo en Neede)	0	530.265	0

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Totale kosten	1.094.333	1.995.026	1.226.979
DEKKING van de gemeentelijke bijdrage			
Structurele subsidie (begrotingspost, incl. OZB-compensatie)	722.041	747.273	850.118
Gemeentelijke subsidies: voorschoolse educatie, VoorleesExpress, IDO	79.416	88.170	95.030
Incidentele subsidie huisvesting (Borculo € 602.626 + Neede € 198.000)	0	800.626 (waarvan 270.361 in 2026 nog mag worden besteed aan vestiging Borculo)	0
Totaal gemeentelijke bijdrage aan de BOA	801.457	1.640.069	945.148
DEKKING – overige			
Landelijke doelsubsidies rechtstreeks aan de BOA (Impulsregeling, tel mee met taal, biebblabs)	51.057	47.628	81.713
Eigen inkomsten BOA in Berkelland (contributies, verhuur, dienstverlening aan scholen)	149.500	189.344	200.805
NPO middelen	24.800	18.600	0
Totaal dekking	1.069.674	1.895.115	1.227.666

Tabel 2: Dekking van de gemeentelijk bijdrage			
Dekkingsbron	2024	2025	2026
Rijk – SPUK Bieb (Borculo € 220.000, Neede € 176.000)	0	396.000	0

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Rijk – decentralisatie-uitkering versterking bibliotheekstelsel	0	100.000	129.602
Rijk – decentralisatie-uitkering 2026, in 2025 al belegd (laatste termijn Borculo)	0	42.500	–
Rijk – SPUK/DU Informatiepunt Digitale Overheid	43.815	43.815	43.815
Rijk – onderwijsachterstandenmiddelen (voorschoolse educatie/GOA)	35.600	44.353	51.214
Gemeente – algemene reserve (incidenteel)	0	240.126	0
Gemeente – incidenteel	0	26.302	0
Gemeente – begrotingspost	722.041	747.243	720.518
Totaal	801.457	1.640.069	945.147

Tabel 3: Structureel effect vanaf 2027			
	2026	Vanaf 2027	Vershil
Rijksbijdrage versterking bibliotheekstelsel	129.602 (decentralisatie-uitkering)	± 134.000 (gemeentefonds, geïndexeerd)	+ 4.400
Rijksbijdrage IDO	43.815,50	± 43.815,50	± 0
Indicatieve begrotingspost BOA (excl. indexering)	850.118	868.140	+ 18.600
Impulsregelingen	81.713	onbekend	Onbekend
Spuk GOAB	€ 51.214,00	€ 51.214,00 + indexering	Nog onbekend

Tegenover de structurele verhoging van de subsidie van € 129.602 staat een structurele rijksbijdrage van circa € 134.000 via het gemeentefonds. Het wegvallen van de impulsregelingen per 2027 (€ 81.713 in 2026) raakt de gemeente niet, de bibliotheek wordt hier mogelijk wel rechtstreeks door geraakt. In dat geval vraagt het in stand houden van zowel de bestaande dienstverlening als de beoogde uitbreiding van de Bibliotheek op school en BoekStart om extra middelen. Dit vraagt om een afweging van ambities, opgaven en beschikbare middelen. Er is vanaf 2027 geen eenmalige rijksregeling meer voor bibliotheekhuisvesting.

Vraag 15. Financiële afwijkingen: beleid versus omstandigheden, eigen prioriteiten college

Kan het college aangeven welke substantiële financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting het gevolg zijn van gewijzigd beleid, en welke uitsluitend het gevolg zijn van gewijzigde omstandigheden, graag met per afwijking een duidelijke labeling? Waar heeft het college binnen de bestaande begroting zelf nieuwe prioriteiten aangebracht en op basis van welke afweging?

Antwoord:

De afwijkingen in de bestuursrapportage zijn allemaal het gevolg van gewijzigde omstandigheden. Het voorstel om een bedrag te bestemmen voor nieuwe energie is de enige prioriteit die dit college heeft gesteld.

Vraag 16. Voortgang woningbouw: 700 woningen 2026-2027

De Berap noemt circa 700 te verwachten woningen in 2026-2027. Kan het college dit uitsplitsen naar 2026 en 2027 én naar status (gerealiseerd, in aanbouw, vergund, in planfase), met de bijbehorende aantallen per categorie? Hoe verhoudt deze actuele planning zich tot de eerder door de raad vastgestelde woningbouwambities, en op welke onderdelen wijkt de planning daarvan af?

Antwoord:

Volgens ons Volkshuisvestingprogramma willen we 1320 woningen toevoegen voor 2036. Hierbij sturen we op 30% sociale huur en 66% betaalbare koop (incl. sociale huur). Met extra opgave voor een buffer voor de eventuele uitval streven we totaal naar 1716 plannen. Op onze planvoorraad staan voor de jaren tot 2032 al 1387 met harde en zachte plannen. We willen zeker nog ongeveer 330 nieuwbouwplannen toevoegen om onze opgave te halen.

Voor de jaren 2026 en 2027 verwachten we 703 woningen toe te voegen. Naar verwachting worden in 2026 hiervan ongeveer 332 woningen opgeleverd en start de bouw van 216 woningen.

	Sociale huurwoningen	Betaalbare woningen (sociale huur+ koopwoningen)	'Dure' woningen	Totaal aantal woningen
2026	138 (40%)	244 (70%)	105 (30%)	349
2027	117 (33%)	220 (62%)	134 (38%)	354

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

In de planning werd uitgegaan van de oplevering van 100 tot 120 woningen in deze jaren. Ondanks dat enkele initiatieven doorschuiven, lijkt deze opgave ruimschoots gerealiseerd te worden.

Let op; De laatste cijfers zijn van medio mei 2026. Een volledig overzicht volgt in de nieuwe versie van de “Staat van de woningbouw”. De ambities van het raadsprogramma zijn hierin nog niet verwerkt.